

İSTATİSTİKLERLE TÜRKİYE

Turkey in Statistics 2013

**İSTATİSTİKLERLE
TÜRKİYE
Turkey in
Statistics
2013**

İstatistiki veri ve bilgi istekleri için For statistical data and information requests

Bilgi Dağıtım Grubu Data Dissemination Group

Tel: + (312) 410 02 15 - 410 02 44

Faks-Fax: + (312) 417 04 32

Yayın istekleri için For publication order

Döner Sermaye İşletmesi Revolving Fund Management

Tel: + (312) 425 34 23 - 410 05 96 - 410 02 85

Faks-Fax: + (312) 417 58 86

Yayın içeriğine yönelik sorularınız için For questions about contents of the publication

Yayın Grubu Publication Group

Tel: + (312) 410 02 09 - 410 02 34

Faks-Fax: + (312) 417 04 32

İnternet Internet

<http://www.tuik.gov.tr> <http://www.turkstat.gov.tr>

E-posta E-mail

bilgi@tuik.gov.tr info@tuik.gov.tr

Yayın No Publication Number

4169

Türkiye İstatistik Kurumu Turkish Statistical Institute

Yücetepe Mah. Necatibey Cad. No: 114 06100 Çankaya / ANKARA / TÜRKİYE

Bu yayının 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa göre her hakkı Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığına aittir. Gerçek veya tüzel kişiler tarafından izinsiz çoğaltılamaz ve dağıtılamaz.

Turkish Statistical Institute reserves all the rights of this publication. Unauthorised duplication or distribution of this publication is prohibited under Law No: 5846.

Türkiye İstatistik Kurumu Matbaası, Ankara Turkish Statistical Institute, Printing Division, Ankara

Tel: 0312 410 01 64 * Faks-Fax: 0312 418 50 82

Haziran 2014 June 2014

MTB: 2014-374-10 Adet-Copies

ÖNSÖZ

Toplumun pek çok alanına yönelik resmi istatistiklerin genel çerçeve itibarıyla sunulduğu ve ülke profili hakkındaki özet bilgilere erişim imkanı sağlayan İstatistiklerle Türkiye, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmaktadır.

Yayında yer alan bilgiler, yayımlandığı zaman dilimindeki mevcut en son verileri içermektedir. Tablo sonlarında yer alan veri kaynaklarının ise, daha detaylı istatistiklere erişmek isteyen kullanıcılar için iyi bir başlangıç noktası olacağı düşünülmektedir. Bu Yayına, <http://www.tuik.gov.tr> web adresinden de erişmek mümkündür.

İstatistiklerle Türkiye yayınının geniş kullanıcı kitlesine hizmet vereceği ve araştırmacıları her bir konunun kaynağına götüreceği inancıyla istatistiki bilgi üretilmesine kaynak sağlayan tüm bireylere, kurum ve kuruluşlara, yayının hazırlanmasında emeği geçenlere katkılarından dolayı teşekkür ederim.

FOREWORD

Turkey in Statistics, in which official statistics related to many aspects of the society are presented generally and which provides immediate access to information regarding country profile, is being published by Turkish Statistical Institute (TurkStat).

Information in the publication covers the most recent data available during the publication period. Data sources given at the last chapter of the publication are assumed to be a good starting point for the users who want to reach more detailed information. It is also possible to reach this publication on <http://www.turkstat.gov.tr>.

With the belief that Turkey in Statistics would serve a wide range of users and take the researchers to the source of each subject, I thank all individuals and organizations which provided data to the statistical information production, and all people who have contributed to the preparation of this publication.

Birol AYDEMİR
Başkan
President

İÇİNDEKİLER	Sayfa Page	CONTENTS
Önsöz	III	Foreword
İçindekiler	V	Contents
Simge ve Kısaltmalar	VI	Symbols and Abbreviations
Açıklama	VII	Explanation
İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması	1	Statistical Regions
Arazi ve İklim	2	Land and Climate
Çevre	6	Environment
Nüfus ve Göç	8	Population and Migration
Demografi	16	Demography
Sağlık	18	Health
Eğitim ve Kültür	24	Education and Culture
Turizm	30	Tourism
Adalet	32	Justice
Seçimler	34	Elections
Sosyal Güvenlik	36	Social Security
Çalışma	38	Labour
Tarım	42	Agriculture
İş İstatistikleri	48	Business Statistics
Enerji	58	Energy
Ulaştırma ve Haberleşme	60	Transportation and Communication
Dış Ticaret	64	Foreign Trade
Fiyat ve Endeksler	68	Prices and Indexes
Satınalma Gücü Paritesi	70	Purchasing Power Parity
Para ve Banka	72	Money and Banking
Maliye	76	Finance
Ulusal Hesaplar	78	National Accounts
Gelir ve Yaşam Koşulları	82	Income and Living Conditions
Tüketim Harcamaları	86	Consumption Expenditures
Güven Endeksleri	90	Confidence Indices
İşgücü Maliyeti	94	Labour Cost
Bilim ve Teknoloji	96	Science and Technology
Yaşam Memnuniyeti	100	Life Satisfaction

SİMGE ve KISALTMALAR

SYMBOLS and ABBREVIATIONS

Bilgi geçicidir	*	Data is provisional
Bilgi yoktur	-	Denotes magnitude nil
Veri gizli	c	Confidential data
2009'dan - 2013 (dahil) yılına kadar	2009-2013	2009 to 2013 inclusive
2009'dan başlayan ve 2013'de biten ürün yılı, mali yıl, öğrenim dönemi vb.	2009/'13	Crop year, financial year, school year etc. beginning in 2009 ending in 2013
Türk Lirası	TL	Turkish Liras
İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması	İBBS-SR	Statistical Regions
Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması	ISCED	International Standard Classification of Education
Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması	ISCO	International Standard Classification of Occupations
Uluslararası Standart İşteki Durum Sınıflaması	ICSE	Standard International Classification of Status in Employment
Avrupa Topluluğu'nda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması	NACE	Statistical Classification of Economic Activities in the European Community
İnşaat Tipleri Sınıflaması	CC	Classification of Type of Construction
Uluslararası Standart Ticaret Sınıflaması	SITC	Standard International Trade Classification

AÇIKLAMA

Kapsam

İstatistiklerle Türkiye, kullanıcıya üç yıllık bir karşılaştırma olanağı sağlayacak biçimde düzenlenmiştir. Aksi belirtilmedikçe "yıl" takvim yılını göstermektedir. "Mali yıl" ise, 12 ay için söz konusu olup 1 Ocak tarihinde başlar.

İstatistiklerle Türkiye, aynı yıl yayınlanan Türkiye İstatistik Yıllığı özetinden oluşmaktadır.

Veri Kaynakları

Yayında sunulan veriler Türkiye İstatistik Kurumu'nun sayım ve anketlerinden, ayrıca diğer kuruluşların idari kayıtlarından derlenmektedir. Kaynak verilmeyen tablolardaki bilgiler Kurum tarafından hazırlanmıştır.

EXPLANATION

Coverage

The data in Turkey in Statistics are presented in three year period. Unless otherwise stated, "year" refers to the calendar year. Fiscal year refers to the 12 months and begins with January 1st of each year.

Turkey in Statistics is a summary of Turkey's Statistical Yearbook of the same year.

Data Sources

Data presented in the publication are compiled from censuses and surveys conducted by the Turkish Statistical Institute and from administrative registers of the other organizations. Tables for which no source is indicated are based on information prepared by TurkStat.

Statistical Regions İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflaması

İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS) - Statistical Regions (SR)

1. Düzey Level 1			2. Düzey Level 2			3. Düzey Level 3		
TR Türkiye - Turkey								
TR1	İstanbul	TR10	İstanbul	TR100	İstanbul			
TR2	Batı Marmara West Marmara	TR21	İstanbul	TR211	Tekirdağ	TR8	Batı Karadeniz - West Black Sea	(Zonguldak, TR811 Zonguldak
			(Tekirdağ, TR212 Edirne	TR213 Kırklareli	TR812 Karabük			TR813 Bartın
			(Balıkesir, TR221 Balıkesir	TR222 Çanakkale	TR821 Kastamonu			TR822 Çankırı
	(Aydın, TR321 Aydın	TR322 Denizli	TR831 Samsun	TR832 Tokat				
	(Manisa, TR331 Manisa	TR332 Afyonkarahisar	TR833 Çorum	TR834 Amasya				
	(Kocaeli, TR421 Kocaeli	TR422 Sakarya	TR901 Trabzon	TR902 Ordu				
TR3	Ege - Aegean	TR31	(İzmir)	TR310 İzmir	TR9	Doğu Karadeniz East Black Sea	(Trabzon, TR901 Trabzon	
			(Denizli, TR321 Aydın	TR322 Denizli			TR902 Ordu	TR903 Giresun
			(Muğla, TR331 Manisa	TR332 Afyonkarahisar			TR904 Rize	TR905 Artvin
		(Manisa, TR331 Manisa	TR332 Afyonkarahisar	TR906 Gümüşhane				
		(Afyonkarahisar, TR333 Kütahya	TR334 Uşak					
		(Kütahya, TR333 Kütahya	TR334 Uşak					
TR4	Doğu Marmara East Marmara	TR41	(Bursa, TR411 Bursa	TR412 Eskişehir	TRA	Kuzeydoğu Anadolu Northeast Anatolia	(Erzurum, TRA11 Erzurum	
			(Eskişehir, TR421 Kocaeli	TR422 Sakarya			TRA12 Erzincan	TRA13 Bayburt
			(Bilecik, TR431 Bursa	TR432 Afyonkarahisar			TRA21 Ağrı	TRA22 Kars
		(Kocaeli, TR421 Kocaeli	TR422 Sakarya	TRA23 Iğdır			TRA24 Ardahan	
		(Sakarya, TR422 Sakarya	TR423 Düzce					
		(Düzce, TR431 Bursa	TR432 Afyonkarahisar					
TR5	Batı Anadolu West Anatolia	TR51	(Ankara, TR511 Ankara	TR512 Konya	TRB	Orta Anadolu Central Anatolia	(Malatya, TRB11 Malatya	
			(Konya, TR521 Konya	TR522 Karaman			TRB12 Elazığ	TRB13 Bingöl
			(Karaman, TR531 Karaman	TR532 Gaziantep			TRB14 Tunceli	TRB21 Van
		(Antalya, TR611 Antalya	TR612 Isparta	TRB22 Muş			TRB23 Bitlis	
		(Isparta, TR621 Isparta	TR622 Mersin	TRB24 Hakkari				
		(Burdur, TR631 Burdur	TR632 Kahramanmaraş					
TR6	Akdeniz Mediterranean	TR61	(Antalya, TR611 Antalya	TR612 Isparta	TRC	Güneydoğu Anadolu Southeast Anatolia	(Gaziantep, TRC11 Gaziantep	
			(Isparta, TR621 Isparta	TR622 Mersin			TRC12 Adıyaman	TRC13 Kilis
			(Burdur, TR631 Burdur	TR632 Kahramanmaraş			TRC21 Şanlıurfa	TRC22 Diyarbakır
		(Adana, TR641 Adana	TR642 Mersin	TRC31 Mardin			TRC32 Batman	
		(Mersin, TR651 Mersin	TR652 Kahramanmaraş	TRC33 Şırnak			TRC34 Siirt	
		(Hatay, TR661 Hatay	TR662 Kahramanmaraş					
TR7	Orta Anadolu - Central Anatolia	TR71	(Kırıkkale, TR711 Kırıkkale	TR712 Aksaray	TRC	Güneydoğu Anadolu Southeast Anatolia	(Adıyaman, TRC11 Gaziantep	
			(Aksaray, TR721 Aksaray	TR722 Sivas			TRC12 Adıyaman	TRC13 Kilis
			(Niğde, TR731 Niğde	TR732 Kahramanmaraş			TRC21 Şanlıurfa	TRC22 Diyarbakır
		(Nevşehir, TR741 Nevşehir	TR742 Mersin	TRC31 Mardin			TRC32 Batman	
		(Kırşehir, TR751 Kırşehir	TR752 Kahramanmaraş	TRC33 Şırnak			TRC34 Siirt	
		(Kayseri, TR761 Kayseri	TR762 Kahramanmaraş					
TR72	(Kayseri, TR721 Kayseri	TR722 Sivas						
	(Sivas, TR731 Niğde	TR732 Kahramanmaraş						
	(Yozgat, TR741 Nevşehir	TR742 Mersin						
	(Yozgat, TR751 Kırşehir	TR752 Kahramanmaraş						
	(Yozgat, TR761 Kayseri	TR762 Kahramanmaraş						
	(Yozgat, TR771 Kırklareli	TR772 Edirne						
	(Yozgat, TR781 Kocaeli	TR782 Sakarya						
	(Yozgat, TR791 Bursa	TR792 Afyonkarahisar						
	(Yozgat, TR801 Denizli	TR802 Gaziantep						
	(Yozgat, TR811 Zonguldak	TR812 Karabük						
	(Yozgat, TR821 Kastamonu	TR822 Çankırı						
	(Yozgat, TR831 Samsun	TR832 Tokat						
	(Yozgat, TR841 Amasya	TR842 Çorum						
	(Yozgat, TR851 Trabzon	TR852 Ordu						
	(Yozgat, TR861 Giresun	TR862 Rize						
	(Yozgat, TR871 Artvin	TR872 Gümüşhane						
	(Yozgat, TR881 Erzurum	TR882 Erzincan						
	(Yozgat, TR891 Bayburt	TR892 Ağrı						
	(Yozgat, TR901 Kars	TR902 Iğdır						
	(Yozgat, TR911 Ardahan	TR912 Malatya						
	(Yozgat, TR921 Elazığ	TR922 Bingöl						
	(Yozgat, TR931 Tunceli	TR932 Van						
	(Yozgat, TR941 Muş	TR942 Bitlis						
	(Yozgat, TR951 Hakkari	TR952 Gaziantep						
	(Yozgat, TR961 Adıyaman	TR962 Kilis						
	(Yozgat, TR971 Şanlıurfa	TR972 Diyarbakır						
	(Yozgat, TR981 Mardin	TR982 Batman						
	(Yozgat, TR991 Şırnak	TR992 Siirt						
	(Yozgat, TR1001 İstanbul	TR1002 İstanbul						
Toplam Total								12
								26
								81

1.1 Türkiye Ankarası'nın uç noktaları - Extreme points of Turkey

Yönler ve uç noktalar	Enlem	(Kuzey)	Boylam	(Doğu)
Location of points	Latitude	(North)	Longitude	(East)
Doğu Küçük Ağrı Dağı'nın 34 km doğusunda Türk-İran- Azerbaycan (Nahcivan) sınırlarının kavşak noktası				
East Point of intersection of Turkish-Iranian-Azerbaijan boundaries 34 km east of Mt.Küçük Ağrı	39 ⁰	37'	44 ⁰	49'
Batı Gökçeada'da İnceburun				
West Cape İnceburun Gökçeada Island	40 ⁰	08'	25 ⁰	40'
Kuzey Sinop ilinde İnceburun				
North Cape İnceburun Sinop province	42 ⁰	06'	34 ⁰	57'
Güney Hatay ili Yayladağ ilçesinin Topraktutan (Beysun) Köyü'nün güneyi				
South South of Topraktutan (Beysun) village Yayladağ district Hatay province	35 ⁰	48'	36 ⁰	09'

Kaynak: Harita Genel Komutanlığı

Source: General Command of Mapping

1.2 Coğrafik göstergeler - Geographic indicators

En yüksek dağ⁽¹⁾ - Highest mountain ⁽¹⁾	Büyük Ağrı	5 137 m
En uzun akarsu⁽¹⁾ - Longest river ⁽¹⁾	Kızılırmak	1 355 km
En büyük baraj gölü⁽²⁾ - Highest dammed lake ⁽²⁾	Atatürk	817 km ²
En büyük doğal göl⁽¹⁾ - Highest natural lake ⁽¹⁾	Van	3 713 km ²
En büyük ada⁽¹⁾ - Highest island ⁽¹⁾	Gökçeada	286,84 km ²

Kaynak: (1) Harita Genel Komutanlığı

(2) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü

Source: (1) General Command of Mapping

(2) General Directorate of State Hydraulic Works

1.3 Türkiye ve illerin yüzölçümleri

Area of Turkey and provinces

(km ²)					
İl	Yüzölçümü	İl	Yüzölçümü	İl	Yüzölçümü
Provinces	Area	Provinces	Area	Provinces	Area
Türkiye -Turkey	785 347				
Adana	14 125	Giresun	6 831	Samsun	9 352
Adıyaman	7 644	Gümüşhane	6 440	Siirt	5 499
Afyonkarahisar	14 772	Hakkâri	7 228	Sinop	5 805
Ağrı	11 520	Hatay	5 867	Sivas	28 619
Amasya	5 702	Isparta	8 913	Tekirdağ	6 339
Ankara	25 437	Mersin	15 620	Tokat	10 073
Antalya	20 909	İstanbul	5 313	Trabzon	4 662
Artvin	7 359	İzmir	12 007	Tunceli	7 705
Aydın	7 943	Kars	9 939	Şanlıurfa	19 451
Balıkesir	14 272	Kastamonu	13 136	Uşak	5 382
Bilecik	4 310	Kayseri	17 170	Van	21 334
Bingöl	8 277	Kırklareli	6 304	Yozgat	14 097
Bitlis	8 855	Kırşehir	6 544	Zonguldak	3 306
Bolu	8 341	Kocaeli	3 623	Aksaray	7 997
Burdur	7 174	Konya	41 001	Bayburt	3 741
Bursa	10 882	Kütahya	12 043	Karaman	8 924
Çanakkale	9 955	Malatya	12 146	Kırıkkale	4 575
Çankırı	7 490	Manisa	13 269	Batman	4 680
Çorum	12 797	Kahramanmaraş	14 525	Şırnak	7 203
Denizli	11 861	Mardin	8 858	Bartın	2 076
Diyarbakır	15 272	Muğla	12 974	Ardahan	5 156
Edirne	6 119	Muş	8 090	İğdır	3 546
Elazığ	9 313	Nevşehir	5 407	Yalova	850
Erzincan	11 746	Niğde	7 400	Karabük	4 103
Erzurum	25 355	Ordu	5 952	Kilis	1 444
Eskişehir	13 925	Rize	3 919	Osmaniye	3 215
Gaziantep	6 887	Sakarya	4 878	Düzce	2 574

Kaynak: Harita Genel Komutanlığı

Source: General Command of Mapping

Not. Harita Genel Komutanlığına ait 1/1 000 000 ölçekli Mülki İdari Bölümleri Haritası vektör verisinden hesaplanarak elde edilmiştir.

Note. Data are calculated from the vector data of the Map of Administrative Division of General Command of Mapping with scaled to 1/1 000 000.

1.4 Aylık maksimum sıcaklık, 2013

(°C)

İstasyon	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs
Stations	January	February	March	April	May
Adıyaman	16,0	17,9	22,8	32,8	33,9
Batman	15,5	18,8	24,6	31,7	33,5
Diyarbakır	14,7	16,6	24,2	30,8	33,3
Şanlıurfa	16,4	19,5	24,9	34,3	36,4
Antalya	18,9	21,1	25,9	36,4	35,1
Kilis	13,8	17,9	22,7	32,0	35,2
Aydın	19,1	21,4	28,0	35,4	34,9
Denizli	17,3	20,6	26,9	32,1	34,3
Siirt	13,1	16,3	23,8	30,5	30,7
Kahramanmaraş	13,5	19,1	23,7	33,1	34,0

Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü

Not. Temmuz ayı baz alınarak iller seçilmiştir.

1.5 Aylık minimum sıcaklık, 2013

(°C)

İstasyon	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs
Stations	January	February	March	April	May
Erzurum	-31,5	-25,0	-27,1	-6,0	0,4
Ardahan	-29,8	-24,9	-26,3	-3,5	1,9
Ağrı	-28,1	-24,6	-21,5	-3,6	1,8
Kars	-28,0	-22,3	-21,4	-5,3	1,3
Bitlis OMGI	-18,8	-14,7	-12,9	-1,3	3,7
Muş	-21,1	-13,2	-9,2	1,2	5,5
Van	-13,6	-11,2	-9,6	0,5	5,4
Hakkari	-17,9	-10,7	-9,8	2,0	6,0
Bayburt	-21,2	-10,3	-13,6	-4,7	3,3
Konya	-12,9	-6,0	-7,1	2,9	7,3

Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü

Not. Şubat ayı baz alınarak iller seçilmiştir.

1.4 Monthly maximum temperature, 2013

(°C)

Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
June	July	August	September	October	November	December
40,7	42,7	41,0	37,2	32,3	25,8	16,8
40,4	42,2	41,0	40,6	32,9	24,7	12,2
40,6	41,8	40,4	38,7	31,5	24,8	13,8
41,5	41,5	40,5	38,2	32,0	27,0	16,9
37,8	40,3	40,8	40,3	33,3	28,9	20,5
38,5	39,9	39,5	37,1	31,4	26,6	17,2
38,5	39,8	39,4	37,1	31,5	25,6	18,2
39,9	39,7	39,2	36,8	30,3	25,6	18,6
38,2	39,5	39,5	37,5	28,7	23,8	11,7
39,1	39,3	40,4	37,8	31,5	26,0	16,6

Source: Turkish State Meteorological Service

Note. Provinces are selected based on the month of July.

1.5 Monthly minimum temperature, 2013

(°C)

Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
June	July	August	September	October	November	December
-0,2	2,6	3,5	-3,4	-9,0	-11,9	-27,1
1,0	3,1	4,2	-2,6	-6,8	-7,9	-22,5
1,7	7,5	7,7	2,2	-4,7	-8,4	-29,1
1,6	3,7	5,8	0,5	-5,7	-7,3	-23,5
6,5	12,2	11,9	5,5	-0,6	-1,6	-18,5
8,5	14,2	13,9	7,3	1,2	-0,1	-23,9
7,6	11,0	12,8	5,8	-0,1	-1,1	-12,3
9,8	16,7	16,2	9,8	3,7	1,7	-14,4
3,4	5,1	5,8	1,4	-4,0	-5,8	-18,3
8,6	13,9	13,5	4,9	-1,6	-4,8	-13,5

Source: Turkish State Meteorological Service

Note. Provinces are selected based on the month of February.

2.1 Kamu sektörünün cari ve yatırım harcamaları, 2009-2012

Environmental current and investment expenditure of public sector, 2009-2012

(TL)

	2009	2010	2012
Toplam çevresel harcamalar			
Total environmental expenditure	9 712 399 676	9 856 818 881	12 426 780 866
Cari harcamalar toplamı			
Total current expenditure	6 480 742 573	6 374 720 008	7 771 418 714
Yatırım harcamaları toplamı			
Total investment expenditure	3 231 657 103	3 482 098 873	4 655 362 152

2.2 Kükürtdioksit (SO₂) ve partiküler madde konsantrasyonlarının yıllık ortalamalarına göre en kirli hava kalitesi izleme istasyonları, 2013

Most polluted air quality monitoring stations by the annual average concentrations of sulphur dioxide (SO₂) and particulate matter, 2013

(µg/m³)

	Kükürtdioksit (SO ₂) Sulphur dioxide (SO ₂)	Partiküler madde (PM10) Particulate matter (PM10)	
Afyonkarahisar	68	Ankara (Sihhiye)	103
İzmir (Şirinyer)	57	Batman	97
Muğla 1	46	Afyonkarahisar	94
İzmir (Çiğli)	41	Siirt	93
Kahramanmaraş (Elbistan)	38	Bolu	88

Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Source: Ministry of Environment and Urbanization

Not. Bu tablo Hava Kalitesi İzleme İstasyonlarından alınan valide edilmiş saatlik ortalama verilerinden %90 ve üzeri olanlar esas alınarak oluşturulmuştur.

Note. This table is formed by considering validated hourly average data which are 90% and above from air quality monitoring stations.

2.3 Sektörlere göre CO₂ emisyonu, 2010-2012CO₂ emissions by sectors, 2010-2012

	2010	2011	2012
Toplam (Bin ton) - Total (Thousand tonnes)	326 849	345 734	357 498
Yakıtların yanması (Bin ton)			
Fuel combustion (Thousand tonnes)	277 379	294 729	301 673
Çevrim ve enerji sektörü - Energy industries	112 469	121 840	119 217
Sanayi - Industry	56 848	57 253	56 018
Ulaştırma - Transport	44 447	47 675	61 242
Diğer (konut, tarım, vs.)			
Other (residential, agriculture, etc.)	63 615	67 961	65 196
Kaçak emisyonlar (Bin ton)			
Fugitive emissions (Thousand tonnes)	137	132	125
Endüstriyel prosesler (Bin ton)			
Industrial processes (Thousand tonnes)	49 332	50 874	55 700
Kişi başı CO₂ emisyonları (Ton/kişi)			
CO ₂ emissions per capita (Tonnes/capita)	4,5	4,7	4,8

2.4 Belediye çevre göstergeleri, 2010-2012

Environmental indicators for municipalities, 2010-2012

	2010	2012
Toplam belediye sayısı - Number of municipalities	2 950	2 950
Kişi başı çekilen günlük su miktarı (litre/kişi-gün)		
Water abstraction per capita in municipalities (liters/capita-day)	216	216
Belediyelerde deşarj edilen kişi başı günlük atıksu miktarı (litre/kişi-gün) - Amount of wastewater discharged per capita in municipalities (liters/capita-day)	182	190
Kişi başı ortalama atık miktarı (kg/kişi-gün)		
Amount of municipal waste per capita (kg/capita-day)	1,14	1,12

2.5 İmalat sanayi çevre göstergeleri, 2010-2012

Environmental indicators of manufacturing industry, 2010-2012

	2010	2012
Anket uygulanan işyeri sayısı		
Number of establishments questioned	6 922	7 181
Çekilen su miktarı (Bin m³/yıl)		
Amount of water abstracted (Thousand m ³ /year)	1 556 705	1 792 010
Deşarj edilen atıksu miktarı (Bin m³/yıl)		
Amount of wastewater discharged (Thousand m ³ /year)	1 256 195	1 539 818
Toplam atık miktarı (Bin ton/yıl)		
Total amount of waste (Thousand tonnes/year)	13 366	14 420
Tehlikeli atık miktarı (Bin ton/yıl)		
Amount of hazardous waste (Thousand tonnes/year)	964	806

3.1 Nüfus, yıllık nüfus artış hızı ve nüfus yoğunluğu, 1927-2000

Population, annual growth rate of population and population density, 1927-2000

Sayım yılı Census year	Nüfus Population	Yıllık nüfus artış hızı	Nüfus yoğunluğu ⁽¹⁾
		Annual growth rate of population (%)	Population density ⁽¹⁾
1927	13 648 270	-	18
1935	16 158 018	21,1	21
1940	17 820 950	⁽²⁾ 17,0	23
1945	18 790 174	10,6	24
1950	20 947 188	21,7	27
1955	24 064 763	27,8	31
1960	27 754 820	28,5	36
1965	31 391 421	24,6	41
1970	35 605 176	25,2	46
1975	40 347 719	25,0	52
1980	44 736 957	20,7	58
1985	50 664 458	24,9	65
1990	56 473 035	21,7	73
2000	67 803 927	18,3	88

Kaynak: Genel Nüfus Sayımı Sonuçları, 1927-2000

Source: Results of Population Censuses, 1927-2000

(1) Türkiye'nin yüzölçümü 769 604 km²'dir. Yüzölçümüne doğal göller ve baraj gölleri dahil değildir. Harita Genel Komutanlığı'ndan temin edilen 1/1 000 000 ölçekli harita baz alınarak hesaplanmıştır.

(1) Surface area of Turkey is 769 604 km². Lakes and dams are excluded from the surface area. It was calculated according to 1/1 000 000 scaled map provided from General Command of Mapping.

(2) Hatay ilinin nüfusu, toplam nüfusa dahil edilerek hesaplanmıştır.

(2) It was calculated by adding the population of Hatay province to total population.

3.2 Nüfus, yıllık nüfus artış hızı, il, ilçe, belde/köy sayısı ve nüfus yoğunluğu, 2011-2013

Population, annual growth rate of population, number of provinces, districts, towns/villages and population density, 2011-2013

	2011	2012	2013 ⁽⁵⁾
Nüfus - Population	74 724 269	75 627 384	76 667 864
Yıllık nüfus artış hızı			
Annual growth rate of population (‰)	13,5	12,0	13,7
İl sayısı - Number of provinces	81	81	81
İlçe sayısı⁽¹⁾ - Number of districts⁽¹⁾	892	892	919
Belde ve köy sayısı⁽²⁾⁽³⁾			
Number of towns and villages ⁽²⁾⁽³⁾	36 402	36 411	18 608
Nüfus yoğunluğu⁽⁴⁾			
Population density ⁽⁴⁾	97	98	100

Kaynak: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2011-2013

Source: Results of Address Based Population Registration System, 2011-2013

(1) İl merkezleri (merkez ilçeler) dâhil değildir.

(1) Province centers (central districts) are not included.

(2) İlk kademe belediyeleri dâhildir.

(2) Submunicipalities are included.

(3) ADNKS'ye göre ikamet eden kişi kaydı olmayan köyler dâhildir.

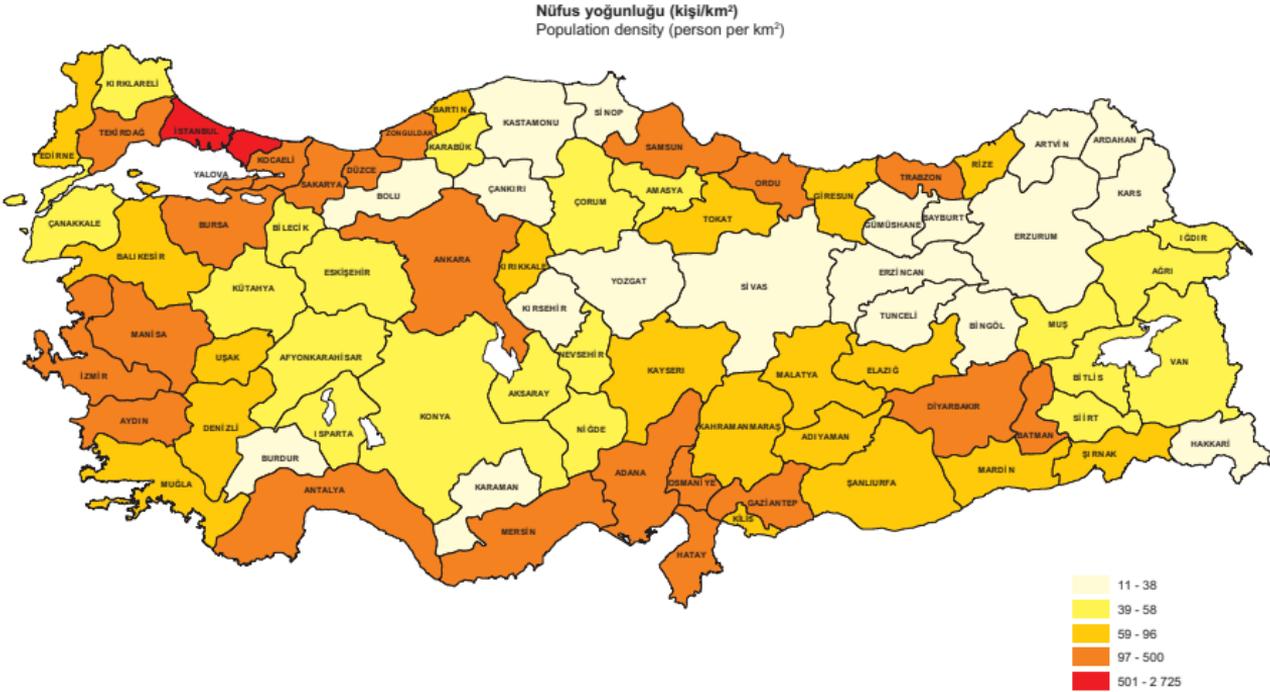
(3) Villages, in which there is no residing population according to ABPRS, are included.

(4) Türkiye'nin yüzölçümü 769 604 km²'dir. Yüzölçümüne doğal göller ve baraj gölleri dâhil değildir. Harita Genel Komutanlığı'ndan temin edilen 1/1 000 000 ölçekli harita baz alınarak hesaplanmıştır.

(4) Surface area of Turkey is 769 604 km². Lakes and dams are excluded from the surface area. It was calculated according to 1/1 000 000 scaled map provided from General Command of Mapping.

(5) Bir önceki yıla göre ilçe, belde ve köy sayısındaki önemli değişimin ana nedeni, 6360 sayılı Yasa uyarınca yapılan idari bölünüş değişiklikleridir.

(5) The main reason of the major differences in the number of districts, towns and villages compared to the previous year is the administrative division changes regulated by Law No. 6360.

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi 2013 sonuçlarına göre hazırlanmıştır.
Prepared according to the results of Address Based Population Registration System 2013

3.3 Cinsiyete göre il/ilçe merkezi, belde/köy nüfusu ve cinsiyet oranı, 2011-2013

Province/district centers, towns/villages population by sex and sex ratio, 2011-2013

	2011	2012	2013 ⁽¹⁾
Toplam nüfus - Total population	74 724 269	75 627 384	76 667 864
Erkek - Males	37 532 954	37 956 168	38 473 360
Kadın - Females	37 191 315	37 671 216	38 194 504
İl ve ilçe merkezi nüfusunun toplam nüfus içindeki oranı			
Proportion of province and district centers population in total (%)			
Toplam - Total	76,8	77,3	91,3
Erkek - Males	76,9	77,3	91,3
Kadın - Females	76,7	77,2	91,4
Belde ve köy nüfusunun toplam nüfus içindeki oranı			
Proportion of towns and villages population in total (%)			
Toplam - Total	23,2	22,7	8,7
Erkek - Males	23,1	22,7	8,7
Kadın - Females	23,3	22,8	8,6
Cinsiyet oranı - Sex ratio	100,9	100,8	100,7

Kaynak: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2011-2013

Source: Results of Address Based Population Registration System, 2011-2013

(1) Bir önceki yıla göre il ve ilçe merkezi ile belde ve köy nüfusu oranlarındaki önemli değişimin ana nedeni, 6360 sayılı yasa uyarınca yapılan idari bölünüş değişiklikleridir.

(1) The main reason of the major differences in the proportions of province and district centers and towns and villages population compared to the previous year is the administrative division changes regulated by Law No. 6360.

3.4 İllere göre nüfus, 2013

Population by provinces, 2013

İl	Nüfus	İl	Nüfus	İl	Nüfus
Provinces	Population	Provinces	Population	Provinces	Population
Türkiye-Turkey	76 667 864				
Adana	2 149 260	Giresun	425 007	Samsun	1 261 810
Adıyaman	597 184	Gümüşhane	141 412	Siirt	314 153
Afyonkarahisar	707 123	Hakkari	273 041	Sinop	204 568
Ağrı	551 177	Hatay	1 503 066	Sivas	623 824
Amasya	321 977	Isparta	417 774	Tekirdağ	874 475
Ankara	5 045 083	Mersin	1 705 774	Tokat	598 708
Antalya	2 158 265	İstanbul	14 160 467	Trabzon	758 237
Artvin	169 334	İzmir	4 061 074	Tunceli	85 428
Aydın	1 020 957	Kars	300 874	Şanlıurfa	1 801 980
Balıkesir	1 162 761	Kastamonu	368 093	Uşak	346 508
Bilecik	208 888	Kayseri	1 295 355	Van	1 070 113
Bingöl	265 514	Kırklareli	340 559	Yozgat	444 211
Bitlis	337 156	Kırşehir	223 498	Zonguldak	601 567
Bolu	283 496	Kocaeli	1 676 202	Aksaray	382 806
Burdur	257 267	Konya	2 079 225	Bayburt	75 620
Bursa	2 740 970	Kütahya	572 059	Karaman	237 939
Çanakkale	502 328	Malatya	762 538	Kırıkkale	274 658
Çankırı	190 909	Manisa	1 359 463	Batman	547 581
Çorum	532 080	Kahramanmaraş	1 075 706	Şırnak	475 255
Denizli	963 464	Mardin	779 738	Bartın	189 139
Diyarbakır	1 607 437	Muğla	866 665	Ardahan	102 782
Edirne	398 582	Muş	412 553	İğdir	190 424
Elazığ	568 239	Nevşehir	285 460	Yalova	220 122
Erzincan	219 996	Niğde	343 658	Karabük	230 251
Erzurum	766 729	Ordu	731 452	Kilis	128 586
Eskişehir	799 724	Rize	328 205	Osmaniye	498 981
Gaziantep	1 844 438	Sakarya	917 373	Düzce	351 509

Kaynak: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2013

Source: Address Based Population Registration System Results, 2013

3.5 Yaş grubu ve cinsiyete göre nüfus, 2013

Population by age group and sex, 2013

Yaş grubu - Age group	Toplam - Total	Erkek - Males	Kadın - Females
Toplam - Total	76 667 864	38 473 360	38 194 504
0 - 4	6 206 415	3 187 259	3 019 156
5 - 9	6 271 234	3 218 411	3 052 823
10 - 14	6 372 165	3 269 578	3 102 587
15 - 19	6 477 722	3 327 238	3 150 484
20 - 24	6 214 024	3 166 104	3 047 920
25 - 29	6 286 332	3 189 167	3 097 165
30 - 34	6 543 669	3 305 734	3 237 935
35 - 39	5 826 149	2 946 289	2 879 860
40 - 44	5 308 260	2 673 800	2 634 460
45 - 49	4 721 763	2 389 852	2 331 911
50 - 54	4 232 792	2 123 029	2 109 763
55 - 59	3 555 185	1 769 399	1 785 786
60 - 64	2 760 460	1 346 426	1 414 034
65 - 69	2 045 398	950 337	1 095 061
70 - 74	1 507 728	674 943	832 785
75 - 79	1 077 295	461 225	616 070
80 - 84	820 606	335 943	484 663
85 - 89	341 662	112 700	228 962
90+	99 005	25 926	73 079

Kaynak: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2013

Source: Address Based Population Registration System Results, 2013

3.6 Ortanca yaş ve yaş bağımlılık oranı, 2011-2013

Median age and age dependency ratio, 2011-2013

	2011	2012	2013
Ortanca yaş - Median age	29,7	30,1	30,4
Erkek - Males	29,1	29,5	29,8
Kadın - Females	30,3	30,7	31,0
Toplam yaş bağımlılık oranı			
Total age dependency ratio (%)	48,4	48,0	47,6
Genç bağımlılık oranı (0-14 yaş)			
Youth dependency ratio (age 0-14) (%)	37,5	36,9	36,3
Yaşlı bağımlılık oranı (65+ yaş)			
Elderly dependency ratio (age 65 and over) (%)	10,9	11,1	11,3

Kaynak: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2011- 2013

Source: Address Based Population Registration System Results, 2011- 2013

3.7 Yasal medeni durum ve cinsiyete göre nüfus, 2013

Population by legal marital status and sex, 2013

[15 ve daha yukarı yaştaki nüfus - Population 15 years of age and over]

	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females
Toplam - Total	57 419 108	28 614 172	28 804 936
Hiç evlenmedi - Never married	15 723 234	9 025 599	6 697 635
Evli - Married	36 701 526	18 364 814	18 336 712
Boşandı - Divorced	1 870 053	782 167	1 087 886
Eşi öldü - Widowed	3 124 295	441 592	2 682 703

Kaynak: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2013

Source: Address Based Population Registration System Results, 2013

Not. Yabancılar kapsama alınmamıştır.

Note. Foreigners are not included.

3.8 Okuryazarlık ve cinsiyete göre nüfus, 2011-2013

Population by literacy and sex, 2011-2013

[6 ve daha yukarı yaştaki nüfus - Population 6 years of age and over]

	2011	2012	2013
Erkek - Males			
Okuma yazma bilen - Literate	32 013 033	32 628 320	33 098 329
(%)	98,3	98,6	98,7
Okuma yazma bilmeyen - Illiterate	553 704	475 068	449 328
(%)	1,7	1,4	1,3
Bilinmeyen - Unknown	1 035 890	895 144	873 453
Kadın - Females			
Okuma yazma bilen - Literate	29 876 706	30 719 323	31 275 805
(%)	91,9	93,0	93,4
Okuma yazma bilmeyen - Illiterate	2 617 566	2 313 689	2 205 315
(%)	8,1	7,0	6,6
Bilinmeyen - Unknown	948 736	845 835	832 915

Kaynak: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2013

Source: Address Based Population Registration System Results, 2013

Not.1. Oranlar hesaplanırken bilinmeyen kapsamamıştır.**2. Yabancılar kapsama alınmamıştır.**

Note.1. Proportions are calculated by excluding unknown.

2. Foreigners are not included.

3.9 Yıllara göre nüfus, 2014-2075

Population by years, 2014-2075

(Bin kişi - Thousand)

Yıl - Years	Nüfus - Population	Yıl - Years	Nüfus - Population
2014	77 324	2045	93 175
2015	78 152	2050	93 476
2020	82 077	2055	93 278
2025	85 569	2060	92 717
2030	88 428	2065	91 800
2035	90 680	2070	90 589
2040	92 258	2075	89 172

Kaynak: TÜİK, Nüfus Projeksiyonları, 2013-2075

Source: TurkStat, Population Projections, 2013-2075

3.10 2012-2013 dönemi net göç hızına göre en fazla göç alan, göç veren iller

The provinces with highest in-migration and out-migration by rate of net migration in 2012-2013 period

	Toplam nüfus Total population	Aldığı göç In-migration	Verdiği göç Out-migration	Net göç hızı Rate of net migration (‰)
Net göç hızına göre en fazla göç alan iller				
The provinces with highest in-migration according to their net migration rate				
Gümüşhane	141 412	16 677	11 162	39,8
Tunceli	85 428	8 458	5 612	33,9
Çankırı	190 909	22 290	16 991	28,1
Yalova	220 122	14 670	9 808	22,3
Tekirdağ	874 475	45 313	31 681	15,7
Net göç hızına göre en fazla göç veren iller				
The provinces with highest out-migration according to their net migration rate				
Tokat	598 708	26 987	47 071	-33,0
Ağrı	551 177	14 725	28 477	-24,6
Kars	300 874	11 046	18 072	-23,1
Ardahan	102 782	5 254	7 633	-22,9
Yozgat	444 211	16 688	26 572	-22,0

Kaynak: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2013

Source: Address Based Population Registration System Results, 2013

4.1 Doğumlar, 2011-2013

Births, 2011-2013

[28.02.2014 tarihi itibarıyla - Date as of 28.02.2014]

	2011	2012	2013
Doğum sayısı - Number of births	1 244 673	1 286 828	1 283 062
Erkek - Males	639 343	660 589	659 740
Kız - Females	605 330	626 239	623 322

Kaynak: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Civil Registration and Nationality

4.2 Yaşa özel doğurganlık hızı, 2011-2013

Age specific fertility rate, 2011-2013

[28.02.2014 tarihi itibarıyla - Date as of 28.02.2014]

Annenin yaş grubu - Age group of mother	2011	2012	2013
15-19	31	30	28
20-24	108	108	105
25-29	123	128	128
30-34	89	94	95
35-39	41	44	46
40-44	10	11	11
45-49	2	1	1

4.3 Evlenmeler ve boşanmalar, 2011-2013

Marriages and divorces, 2011-2013

	2011	2012	2013
Evlenmeler - Marriages	592 775	603 751	600 138
Boşanmalar - Divorces	120 117	123 325	125 305

Kaynak: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Civil Registration and Nationality

4.4 Evlilik süresine göre boşanmalar, 2011-2013

Divorces by duration of marriage, 2011-2013

Evlilik süresi (yıl) Duration of marriage (years)	2011		2012		2013	
		(%)		(%)		(%)
Toplam - Total	120 117	100,0	123 325	100,0	125 305	100,0
-1	4 274	3,6	4 080	3,3	4 385	3,5
1	10 881	9,1	11 075	9,0	12 455	9,9
2	9 287	7,7	9 245	7,5	9 815	7,8
3	8 742	7,3	8 866	7,2	8 421	6,7
4	8 044	6,7	8 185	6,6	7 907	6,3
5	7 089	5,9	7 426	6,0	7 496	6,0
6-10	24 756	20,6	26 144	21,2	26 938	21,5
11-15	17 772	14,8	18 225	14,8	17 696	14,1
16+	28 949	24,1	29 772	24,1	29 938	23,9
Bilinmeyen - Unknown	323	0,3	307	0,3	254	0,2

Kaynak: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Civil Registration and Nationality

4.5 Ölümler, 2011-2013

Deaths, 2011-2013

[31.03.2014 tarihi itibarıyla - Date as of 31.03.2014]

	2011	2012	2013
Türkiye - Turkey	375 923	376 000	372 094
Erkek - Males	206 427	207 451	205 028
Kadın - Females	169 496	168 549	167 066

Kaynak : TÜİK, Ölüm İstatistikleri

Source: TurkStat, Death Statistics

4.6 Yaş grubuna göre intiharlar, 2010-2012

Suicides by age group, 2010-2012

Yaş grubu Age group	2010		2011		2012	
		(%)		(%)		(%)
Toplam - Total	2 933	100,0	2 677	100,0	3 225	100,0
-15	107	3,7	103	3,9	106	3,3
15-24	692	23,6	620	23,2	741	23,0
25-34	619	21,1	556	20,8	642	19,9
35-44	478	16,3	433	16,2	518	16,1
45-54	417	14,2	392	14,6	469	14,5
55-64	270	9,2	246	9,2	329	10,2
65-74	158	5,4	152	5,7	192	6,0
75+	163	5,6	157	5,9	189	5,9
Bilinmeyen - Unknown	29	1,0	18	0,7	39	1,2

5.1 Sağlık personelinin sayıları, 2010-2012

Number of health professionals, 2010-2012

[Tüm sektörler - All sectors]

	2010	2011	2012
Toplam personel - Total	634 496	670 092	698 518
Toplam hekim - Physicians total	123 447	126 029	129 772
Uzman hekim - Specialist physician	63 563	66 064	70 103
Pratisyen hekim - General practitioner	38 818	39 712	38 877
Asistan hekim - Medical resident	21 066	20 253	20 792
Hemşire - Nurse	114 772	124 982	134 906
Ebe - Midwife	50 343	51 905	53 466
Diş hekimi - Dentist	21 432	21 099	21 404
Eczacı - Pharmacist	26 506	26 089	26 571
Diğer sağlık personeli			
Other health personnel	99 302	110 862	122 663
Diğer personel ve hizmet alımı			
Other personnel and procurement of services	198 694	209 126	209 736

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate for Health Services

Not. 2012'den önceki yıllarda MSB'ye bağlı kurum ve kuruluşlarda çalışan sağlık personeli sayıları dahil değildir.

Note. The number of the health care personnel working in the MoD-affiliated institutions and organizations in the years before 2012 is not included.

5.2 Dallara göre hastane sayıları, 2010-2012

Number of hospitals by branches, 2010-2012

Dallar - Branches	2010	2011	2012
Toplam - Total	1 439	1 453	1 483
Genel hastane - General hospital	1 266	1 304	1 341
Ortopedi ve travmatoloji hastanesi			
Orthopedics and traumatology hospital	2	1	1
Çocuk hastalıkları hastanesi			
Child diseases hospital	7	6	5
Diş hastanesi - Dental hospital	5	8	8
Diyabet hastanesi - Diabetes hospital	2	-	-
Fizik tedavi ve rehabilitasyon merkezleri			
Physical treatment and rehabilitation centers	14	14	15
Göğüs hastalıkları hastanesi			
Chest diseases hospital	18	17	15
Kalp damar cerrahisi merkezleri			
Cardiovascular diseases centers	11	6	6
Göz hastalıkları hastanesi			
Ophthalmology hospital	26	25	26
Kadın doğum ve çocuk hastalıkları hastanesi			
Obstetric and child hospital	63	50	43
Kardiyoloji hastanesi - Cardiology hospital	1	-	-
Kemik hastalıkları hastanesi			
Bone diseases hospital	3	3	3
Lepra hastanesi - Lepra hospital	1	1	1
Meslek hastalıkları hastanesi			
Occupational diseases hospital	2	2	2
Onkoloji hastanesi - Oncology hospital	5	4	2
Psikiyatri hastanesi - Psychiatry hospital	12	11	11
Zührevi hastalıklar hastanesi			
Veneral diseases hospital	1	1	1
Cerrahi hastanesi - Surgery hospital	-	-	1
Lösemili çocuklar hastanesi			
Hospital for children with leukemia	-	-	1
Spastik çocuklar hastanesi ve rehabilite merkezi			
Spastic children's hospital and rehabilitation center	-	-	1

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate for Health Services

5.3 Bazı seçilmiş enfeksiyon hastalıklarının vaka sayıları, 2010-2012

Number of cases of some infectious diseases, 2010-2012

	2010	2011	2012
Kızamık - Measles	7	111	349
Yerli vaka - Local case	-	-	318
Yabancı vaka - Imported case	7	111	31
AİDS - AIDS	70	80	89
Yerli vaka - Local case	64	66	79
Yabancı vaka - Imported case	6	14	10
Tüberküloz - Tuberculosis	15 879	15 054	14 691
Yerli vaka - Local case	15 700	14 852	14 430
Yabancı vaka - Imported case	179	202	261
Sıtma - Malaria	87	132	376
Yerli vaka⁽¹⁾ - Local case⁽¹⁾	9	4	1
Yabancı vaka - Imported case	78	128	375

Kaynak: Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

Source: Public Health Institution of Turkey

(1) 2010, 2011 ve 2012 yılları yerli sıtma vakalarının tamamı nüks vaka olup yerli yeni vaka sayısı "0" (sıfır) dir.

(1) All local malaria cases for 2010, 2011 and 2012 are "Relapsing malaria cases" and new local case number is "0" (zero).

5.4 Organ nakli sayısı, 2010-2012

Number of organ transplantation, 2010-2012

	2010	2011	2012
Toplam - Total	3 336	3 953	4 008
Böbrek - Kidney	2 502	2 923	2 903
Karaciğer - Liver	695	904	1 001
Kalp - Heart	86	93	61
Kalp kapakçığı - Heart valve	18	1	5
Akciğer - Lung	3	5	25
Kalp-Akciğer - Heart-Lung	-	-	2
Pankreas - Pancreas	29	26	6
İnce bağırsak - Small intestine	3	1	5

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate for Health Services

5.5 Çocukların son 6 ay içinde geçirdiği hastalıkların cinsiyete göre dağılımı, 2012

Percentage of children who were exposed to diseases in the past 6 months by sex, 2012

[0-6 yaş grubundaki çocuklar - Children in 0-6 age group]

(%)

Hastalık - Diseases	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females
İshal - Diarrhea	27,9	29,7	26,1
Üst solunum yolu enfeksiyonu (Tonsilit, orta kulak iltihabı, farenjit vb.) Upper respiratory tract infection (Tonsillitis, middle ear infections, pharyngitis, etc.)	27,6	28,2	27,0
Bulaşıcı hastalıklar (Suçiçeği, kabakulak vb.) Communicable diseases (Varicella, mumps etc.)	11,7	11,9	11,5
Kansızlık (Demir eksikliği anemisi vb.) Anemia (Iron deficiency anemia, etc.)	9,2	9,4	9,0
Ağız ve diş sağlığı sorunları Oral and dental health problems	8,7	8,6	8,8
Alt solunum yolu enfeksiyonu (Zatürre vb.) Lower respiratory tract infection (Pneumonia, etc.)	6,1	6,3	5,9
İdrar yolu enfeksiyonu - Urinary tract infection	5,0	3,3	6,8
Cilt hastalıkları - Skin diseases	3,4	4,0	2,8
Diğer - Other	2,8	2,9	2,7
D vitamini eksikliğine bağlı kemik bozuklukları (Raşitizm) - Bone deformities caused by vitamin D lack (Rickets)	1,7	2,0	1,5

Kaynak: TÜİK, Türkiye Sağlık Araştırması, 2012

Source: TurkStat, Turkey Health Survey, 2012

Not. Kalp hastalığı (kalp romatizması, konjenital kalp hastalığı vb.), diyabet (şeker hastalığı) ve kanser diğer içerisinde kapsamıştır.

Note. Heart disease (cardiac rheumatism, congenital heart disease etc.), diabetes and cancer have been included in other.

5.6 Çocukların son 6 ay içinde geçirdiği hastalık/sağlık sorunlarının cinsiyete göre dağılımı, 2012

Percentage of children who were exposed to diseases/health conditions in the past 6 months by sex, 2012

[7-14 yaş grubundaki çocuklar - Children in 7-14 age group]

(%)			
Hastalık/Sağlık sorunu	Toplam	Erkek	Kadın
Diseases/Health problems	Total	Males	Females
Ağız ve diş sağlığı sorunları			
Oral and dental health problems	24,5	24,2	24,9
Göz ile ilgili sorunlar - Visual problems	11,5	11,7	11,3
Enfeksiyöz hastalıklar - Infectious diseases	11,5	10,6	12,4
Cilt hastalıkları - Skin diseases	4,7	4,4	5,1
Beslenme ile ilişkili hastalıklar			
Diseases related with nutrition	4,1	4,8	3,5
İşitme ile ilgili sorunlar - Hearing problems	2,6	2,5	2,7
Diğer - Other	2,5	2,8	2,2
Ruh sağlığı sorunları - Mental health problems	2,4	2,5	2,2
Kas iskelet sistemi hastalıkları			
Musculoskeletal system diseases	1,9	2,4	1,3

Kaynak: TÜİK, Türkiye Sağlık Araştırması, 2012

Source: TurkStat, Turkey Health Survey, 2012

Not. İstismar ve şiddet vakalarına bağlı sağlık sorunları ile sigara kullanımına bağlı sağlık sorunları diğer içerisinde kapsamıştır.

Note. Health problems connected with abuse and violence events and cigarette smoking have been included in other.

5.7 Hekim tarafından teşhis edilen ilk beş hastalık/sağlık sorunlarının cinsiyete göre dağılımı, 2012

The percentage of first five diseases/health problems diagnosed by a medical doctor by sex, 2012

[15 ≥ yaş - age]

(%)			
Hastalık/Sağlık sorunu	Toplam	Erkek	Kadın
Diseases/Health problems	Total	Males	Females
Hipertansiyon - High blood pressure (hypertension)	12,8	8,5	17,1
Bel bölgesi kas iskelet sistem problemleri			
Back musculoskeletal system disorders	10,9	8,0	13,8
Romatizmal eklem hastalığı (romatoid artrit)			
Rheumatismal joint disease (romatoid artrit)	7,9	4,2	11,4
Mide ülseri (gastrik ülser) - Gastric ulcer	7,2	5,8	8,7
Şeker hastalığı (diyabet) - Diabetes	6,7	5,5	7,9

Kaynak: TÜİK, Türkiye Sağlık Araştırması, 2012

Source: TurkStat, Turkey Health Survey, 2012

5.8 Bireylerin vücut kitle indeksinin cinsiyet ve yerleşim yerine göre dağılımı, 2012

Body mass index distribution of individuals by sex and residence, 2012
[15 ≥ yaş - age]

Yerleşim yeri ve cinsiyet	Düşük kilolu	Normal kilolu	Fazla kilolu	Obez
Permanent residence and sex	Underweight	Normal weight	Overweight	Obese
(%)				
Türkiye - Turkey				
Toplam - Total	3,9	44,2	34,8	17,2
Erkek - Males	2,7	44,7	39,0	13,7
Kadın - Females	5,1	43,6	30,4	20,9
Kent - Urban				
Toplam - Total	4,0	44,5	34,6	17,0
Erkek - Males	2,7	44,7	39,4	13,3
Kadın - Females	5,3	44,2	29,7	20,8
Kır - Rural				
Toplam - Total	3,5	43,4	35,2	17,9
Erkek - Males	2,4	44,7	38,1	14,8
Kadın - Females	4,7	42,2	32,1	21,1

Kaynak: TÜİK, Türkiye Sağlık Araştırması, 2012

Source: TurkStat, Turkey Health Survey, 2012

Not. Rakamlardaki yuvarlamadan dolayı satır toplamı 100'ü vermeyebilir.

Note. Sum of row percentages may not be equal to 100 due to rounding of the numbers.

5.9 Bireylerin tütün ve tütün mamulü kullanma oranı, 2008, 2012

Percentage of individuals smoking, 2008, 2012
[15 ≥ yaş - age]

Yerleşim yeri ve cinsiyet	Şu anda kullanmıyor/Hiç kullanmamış					
	Hergün - Daily		Ara sıra		Not at all / Never used	
Permanent residence and sex	2008	2012	2008	2012	2008	2012
Toplam - Total	27,4	23,8	3,9	3,3	68,7	72,9
Erkek - Males	43,8	37,3	4,1	4,1	52,1	58,5
Kadın - Females	11,6	10,7	3,6	2,4	84,8	86,9
Kent - Urban						
Toplam - Total	28,9	25,7	4,1	3,3	67,0	71,0
Erkek - Males	43,9	38,9	3,9	4,1	52,2	57,0
Kadın - Females	14,5	13,0	4,2	2,6	81,3	84,5
Kır - Rural						
Toplam - Total	23,9	18,9	3,3	3,1	72,8	78,0
Erkek - Males	43,6	33,3	4,5	4,2	51,9	62,5
Kadın - Females	5,0	4,7	2,2	2,0	92,8	93,3

Kaynak: Küresel Yetişkin Tütün Araştırması, 2008, 2012

Source: Global Adult Tobacco Survey, 2008, 2012

Not. Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Note. Total numbers may not be correct due to do rounding of the numbers.

6.1 Öğretim yılı ve okul grubuna göre okullaşma oranı, 2011/'12-2013/'14

Schooling ratio by group of schools and the education year,
2011/'12-2013/'14

Eğitim seviyesi Level of educational	2011/'12		2012/'13		2013/'14	
	Brüt Gross	Net	Brüt Gross	Net	Brüt Gross	Net
İlköğretim						
Primary education	108,4	98,7	-	-	-	-
Erkek - Males	108,2	98,8	-	-	-	-
Kadın - Females	108,7	98,6	-	-	-	-
İlkokul						
Primary school	-	-	107,5	98,9	111,9	99,6
Erkek - Males	-	-	107,2	98,8	111,5	99,5
Kadın - Females	-	-	107,8	98,9	112,4	99,6
Ortaokul						
Junior high school	-	-	107,6	93,1	108,8	94,5
Erkek - Males	-	-	106,1	93,2	106,9	94,6
Kadın - Females	-	-	109,2	93,0	110,8	94,5
Orta öğretim						
Secondary education	92,6	67,4	96,8	70,1	103,3	76,7
Erkek - Males	95,7	68,5	99,6	70,8	106,1	77,2
Kadın - Females	89,3	66,1	93,8	69,3	100,3	76,1
Yükseköğretim						
Higher education	66,2	35,5	74,9	38,5	-	-
Erkek - Males	70,6	35,6	79,5	38,4	-	-
Kadın - Females	61,7	35,4	70,0	38,6	-	-

Not 1. Yıl ortası nüfus projeksiyonları kullanılmıştır.

2. Okullaşma oranları 2007/'08 öğretim yılından itibaren Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçlarına göre hesaplanmaktadır.

Note 1. The mid-year population projections were used.

2. Schooling ratios from 2007-2008 educational year were calculated according to the results of the Address Based Population Registration System.

6.2 Eğitim kurumlarına göre öğrenciler, 2012/13-2013/14

Enrollments by educational institutions, 2012/13-2013/14

Eğitim kurumu	2012/13 ⁽³⁾		2013/14	
	Okul	Öğrenci	Okul	Öğrenci
Educational institutions	School	Enrollment	School	Enrollment
Okul öncesi eğitim⁽¹⁾ - Pre-school ⁽¹⁾	27 197	1 077 933	26 698	1 059 495
İlkokul - Primary school	29 169	5 593 910	28 532	5 574 916
Ortaokul - Junior high school	16 987	5 566 986	17 019	5 478 399
Genel lise⁽¹⁾ - General high schools ⁽¹⁾	4 214	2 725 972	3 743	1 805 471
Mesleki ve teknik lise⁽¹⁾				
Vocational and technical high schools ⁽¹⁾	6 204	2 269 651	7 211	2 307 713
Fakülte ve yüksek okul⁽²⁾				
Higher educational institutions ⁽²⁾	2 086	4 676 566	-	-

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı, Milli Eğitim İstatistikleri, 2013/14

Source: Ministry of Education, National Education Statistics, 2013/14

(1) Resmi ve özel okulları kapsar.

(1) It covers public and private schools.

(2) Bilgiler YÖK'ten alınmıştır.

(2) Source: General Directorate of Higher Education.

(3) 18.08.1997 tarihli ve 4306 Sayılı Kanun ile 1997/98 öğretim yılından itibaren 8 yıllık kesintisiz, 30.03.2012 tarihli ve 6287 Sayılı Kanun ile 2012/13 öğretim yılından itibaren de 12 yıllık kademeli zorunlu eğitime geçilmiştir.

(3) Compulsory education was expanded to 8 uninterrupted with Law No.4306 dated 18.08.1997 as of 1997/98 educational year, but to 12 gradual years with Law No.6287 dated 30.03.2012 as of 2012/13 educational year.

6.3 Yüksek öğretim kurumlarında (lisans) öğretim alanına göre öğrenciler, 2012/13

Higher educational institutions enrollments by fields of study, 2012/13

Öğretim alanı - Field of education	Kadın Females	Erkek Males
Toplam - Total	1 441 205	1 707 655
Eğitim - Education	179 485	127 225
İnsani bilimler ve sanat - Human sciences and art	173 362	117 020
Sosyal bilimler, iş yönetimi, hukuk		
Social sciences, business, law	799 107	1 057 790
Müspet ve doğa bilimleri - Positive and natural sciences	82 625	87 086
Mühendislik, üretim ve yapı		
Engineering, production and construction	79 460	187 855
Ziraat, ormancılık, su ürünleri ve veterinerlik		
Agriculture, forestry, fishery and veterinary	19 170	33 335
Sağlık ve sosyal hizmetler - Health and social services	86 253	54 969
Hizmetler - Services	21 743	42 375

**Kaynak: ÖSYM, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi 2012/13 Öğretim Yılı
Yükseköğretim İstatistikleri**

Source: Assessment Selection and Placement Centre 2012/13 Higher Education Statistics

6.4 Öğretim elemanlarının akademik görevlerine göre sayıları, 2012/13

Number of teaching staff by academic title, 2012/13

	Toplam Total	Kadın Females	Erkek Males
Profesör - Professor	17 807	5 007	12 900
Doçent - Associate professor	10 962	3 542	7 420
Yardımcı doçent - Assistant professor	27 385	10 166	17 219
Öğretim görevlisi - Instructor	20 820	8 222	12 598
Okutman - Language instructor	9 250	5 638	3 612
Uzman - Specialist	3 396	1 628	1 768
Araştırma görevlisi - Research assistant	40 939	20 062	20 877
Çevirici - Translator	27	18	9
Eğitim-öğretim planlamacısı			
Education-training planner	67	23	44

**Kaynak: ÖSYM, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi, 2012/13 Öğretim Yılı
Yükseköğretim İstatistikleri**

Source: Assessment Selection and Placement Centre, 2012/13 Higher Education Statistics

6.5 Ortaöğretim son sınıfta okuyan öğrencilerin ÖSS sonucuna göre fakülte ve yüksekokula yerleşme oranı, 2011-2013

According to Student Selection Examination, the percentage of students entering faculty and vocational training school from last grade in the secondary education, 2011-2013

	2011	2012	2013
ÖSS'ye giren öğrenci sayısı			
Number of student getting selection examination	729 122	744 298	761 597
Fakülte ve yüksekokula yerleşen			
Entering student to faculty and vocational training school	396 190	421 969	438 101
(%)	54,3	56,7	57,5
Önlisans - Vocational training school	179 734	198 077	190 713
(%)	45,4	46,9	43,5
Lisans - Undergraduate	169 661	176 526	199 482
(%)	42,8	41,8	45,5
Açıköğretim - Open education	46 795	47 366	47 906
(%)	11,8	11,2	10,9

Kaynak: ÖSYM, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi ortaöğretim kurumlarına göre 2011-2013 Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı Sonuçları

Source: Assessment Selection and Placement Centre, Student Selection and Placement Center Examination Results by secondary education institutions, 2011-2013

6.6 Yurt dışında öğrenim yapan resmi burslu öğrenci sayıları, 2012-2013

Number of Turkish Government sponsored students educated abroad 2012-2013

	2012	2013
Yabancı dil - Language	450	394
Hazırlanma öğrenimi - Preparation of education	-	4
Yüksek lisans - Master	1 027	955
Doktora - Doctorate	985	1 196
Staj - Internship	-	11

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı; Yükseköğretim Genel Müdürlüğü

Source: The Ministry of National Education; General Directorate of Higher Education

6.7 Kütüphaneler, kitap sayısı ve kütüphanelerden yararlananlar 2010-2012

Libraries, number of books and library users, 2010-2012

	2010	2011	2012
Milli Kütüphane - National Library			
Kütüphane sayısı - Number of libraries	1	1	1
Kitap - Books	1 284 639	1 328 895	1 383 181
Kütüphanelerden yararlananlar			
Library users	771 331	664 178	693 403
Halk kütüphanesi - Public libraries			
Kütüphane sayısı - Number of libraries	1 136	1 118	1 112
Kitap - Books	14 528 550	15 621 478	15 785 280
Kütüphanelerden yararlananlar			
Library users	19 280 441	18 826 715	19 545 940
Üniversite kütüphanesi - University libraries			
Kütüphane sayısı - Number of libraries	473	487	512
Kitap - Books	10 837 368	11 697 790	12 584 612

6.8 Gazetelerin ve dergilerin coğrafi kapsama (yayın bölgesi) göre sayısı, 2010-2012

Number of newspapers and magazines by geographical coverage
(region of publishing), 2010-2012

	Gazete - Newspapers			Dergi - Magazines		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Toplam - Total	2 780	2 905	3 004	3 679	3 873	4 105
Yerel - Local	2 501	2 618	2 717	1 316	1 377	1 443
Bölgesel - Regional	92	91	102	265	259	320
Ulusal - National	187	196	185	2 098	2 237	2 342

6.9 Sinema salonu, gösterilen film ve seyirci sayısı, 2010-2012

Movie houses, movies and attendances, 2010-2012

	2010	2011	2012
Sinema salonu sayısı - Number of movie houses	1 834	1 917	1 998
Gösterilen film sayısı - Number of movies	35 999	37 892	37 546
Yerli film - National production	12 885	13 027	12 072
Yabancı film - Foreign production	23 114	24 865	25 474
Seyirci sayısı - Number of attendances	35 787 380	37 439 786	39 002 190

Kaynak: Sinema müdürlükleri

Source: Directorates of cinemas

6.10 Tiyatro salonu, oynanan eser, gösterim ve seyirci sayısı, 2009/10-2011/12

Theaters, shows, performances and attendances, 2009/10-2011/12

	2009/10	2010/11	2011/12
Tiyatro salonu sayısı - Number of theater halls	430	511	606
Oynanan eser sayısı - Number of shows	3 694	4 252	5 539
Gösterim sayısı - Number of performances	25 378	23 361	25 043
Seyirci sayısı - Number of attendances	5 248 226	5 385 588	5 621 066

Kaynak: Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü, belediye, resmi kurum ve özel tiyatro müdürlükleri

Source: General Directorate of State Theaters, municipalities, directorates of official and private theaters

6.11 Opera ve bale salonu, oynanan eser, gösterim ve seyirci sayısı 2009/10-2011/12

Operas and ballets halls, shows, performances and attendances
2009/10-2011/12

	2009/10	2010/11	2011/12
Opera ve bale salonu sayısı			
Number of operas and ballets halls	12	9	14
Oynanan eser sayısı - Number of shows	251	208	228
Gösterim sayısı - Number of performances	757	749	697
Seyirci sayısı - Number of attendances	324 007	310 623	333 707

Kaynak: Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of State Operas and Ballets

6.12 Müzeler ve mevcut eserler, 2010-2012

Museums and artifacts, 2010-2012

	2010	2011	2012
Müze sayısı - Museums	185	189	188
Etnografya - Ethnography	39	44	44
Arkeoloji - Archaeology	60	60	60
Genel - General	86	85	84
Mevcut eser sayısı - Available artifacts	3 096 599	3 149 982	3 177 446

Kaynak: Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Cultural Heritage and Museums

7.1 Gelen ve giden yabancılar, 2011-2013

Arriving and departing foreigners, 2011-2013

	2011	2012	2013
Gelen yabancılar - Arriving foreigners	31 456 076	31 782 832	34 910 098
Giden yabancılar - Departing foreigners	31 324 528	31 655 188	34 686 402

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Public Security

7.2 Gelen ve giden vatandaşlar, 2011-2013

Arriving and departing citizens, 2011-2013

	2011	2012	2013
Gelen vatandaş - Arriving citizens	11 592 653	11 731 463	12 474 218
Giden vatandaş - Departing citizens	11 640 532	11 860 888	12 513 018

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Public Security

7.3 Seçilmiş milliyetlere göre gelen yabancılar, 2011-2013

Arrivals foreigners by selected nationalities, 2011-2013

	2011	2012	2013
Almanya - Germany	4 826 315	5 028 745	5 041 323
Rusya Federasyonu - Russian	3 468 214	3 599 925	4 269 306
İngiltere - United Kingdom	2 582 054	2 456 519	2 509 357
Gürcistan - Georgia	1 152 661	1 404 882	1 769 447
Bulgaristan - Bulgaria	1 491 561	1 492 073	1 582 912

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Public Security

7.4 Çıkış yapan ziyaretçi sayısı, turizm geliri ve kişi başı ortalama harcama, 2011-2013

Number of departing visitors, tourism income and average expenditure per capita, 2011-2013

	2011	2012	2013
Çıkış yapan ziyaretçi sayısı			
Number of departing visitors	36 151 328	36 463 921	39 226 226
Turizm geliri (Bin \$)			
Tourism income (Thousand \$)	28 115 692	29 007 003	32 308 991
Kişi başı ortalama harcama (\$)			
Average expenses per capita (\$)	778	795	824

Not.1. Bilgiler "Çıkış Yapan Ziyaretçiler Anketi" sonuçlarına aittir.

2. Değerler 2012 revize sonuçlarına görelerdir.

Note.1. Data cover "The Departing Visitors Survey" results.

2. Figures are revised results in 2012.

7.5 Ziyaretçi sayısı, turizm gideri ve kişi başı ortalama harcama 2011-2013

Number of citizen visitors, tourism expenditures and average expenditure per capita, 2011-2013

	2011	2012	2013
Vatandaş ziyaretçi sayısı (Türkiye'de ikamet eden)			
Number of citizen visitors (Resident in Turkey)	6 281 972	5 802 950	7 525 869
Turizm gideri (Bin \$)			
Tourism expenditures (Thousand \$)	5 531 486	4 593 389	5 253 564
Kişi başı ortalama harcama (\$)			
Average expenses per capita (\$)	881	792	698

Not.1. Bilgiler "Vatandaş Giriş Anketi" sonuçlarına aittir.

2. Değerler 2012 revize sonuçlarına görelerdir.

Note.1. Data cover "The Arriving Citizen Survey" results.

2. Figures are revised results in 2012.

8.1 Cinsiyet, yaş grubu ve eğitim durumuna göre ceza infaz kurumuna giren hükümlüler, 2010-2012

Convicts received into prison by sex, age group and educational status
2010-2012

	2010	2011	2012
Toplam - Total	88 480	80 096	115 505
Cinsiyet - Sex			
Erkek - Males	84 956	76 753	111 619
Kadın - Females	3 524	3 343	3 886
Bilinmeyen - Unknown	-	-	-
Yaş grubu - Age group			
12 - 14	191	223	424
15 - 17	1 252	1 442	2 645
18 - 24	17 969	15 239	26 482
25 - 34	23 130	23 009	37 479
35 - 44	19 204	18 728	28 178
45 - 54	10 352	9 938	14 676
55 - 64	2 969	2 880	4 301
65 +	703	640	853
Bilinmeyen - Unknown	12 710	7 997	467
Eğitim durumu - Education level			
Okuryazar olmayan - Illiterate	900	846	1 079
Okuryazar olup da bir okul bitirmeyen Literate but not graduated from a school	4 418	4 441	6 929
Bitirilen okul - Completed school	76 899	68 831	99 361
İlkokul - Primary school	23 950	21 971	30 509
İlköğretim - Primary education	23 313	20 363	33 196
Ortaokul ve dengi meslek okulu - Junior high school and vocational school at junior high school level	7 746	7 060	9 669
Lise ve dengi meslek okulu - High school and vocational school at high school level	17 940	15 878	21 548
Yüksek öğretim - Higher education	3 950	3 559	4 439
Bilinmeyen - Unknown	6 263	5 978	8 136

8.2 Suç türüne göre çocuk ceza infaz kurumuna ve eğitimevine giren hükümlü çocuklar, 2010-2012

Juvenile convicts received into juvenile prison and reformatory by type of crime, 2010-2012

	2010	2011 ⁽¹⁾	2012 ⁽²⁾
Toplam - Total	476	434	182
Öldürme - Homicide	22	50	11
Hırsızlık - Theft	160	154	71
Cinsel suçlar - Sexual crimes	20	9	5
Yaralama - Assault	17	10	4
Yağma - Robbery	162	127	70
Diğer - Other	95	76	21

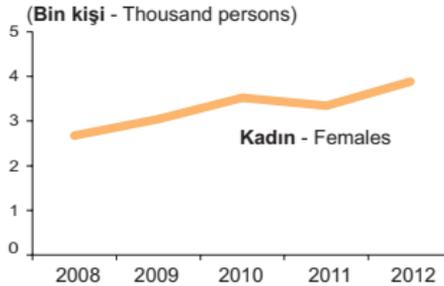
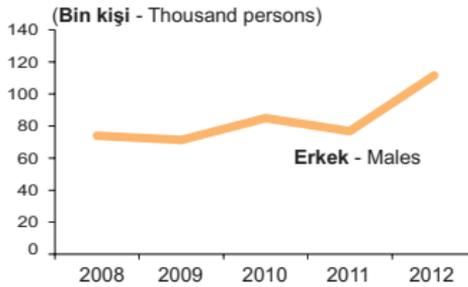
(1) 2011 yılında suç türü bilinmeyen 8 çocuk toplama dahil edilmiş, oranlarda dahil edilmemiştir.

(1) 8 juveniles whose crime type is not known are included in total, excluded in the ratios in 2011.

(2) 2012 verisi yıl içinde çocuk ceza infaz kurumuna ve eğitimevine giriş yapan çocukları kapsamaktadır.

(2) 2012 data cover juvenile convicts received into juvenile prison and reformatory within reference year.

Ceza infaz kurumuna giren hükümlüler Convicts received into prison

9.1 Milletvekili Genel Seçimi sonuçları, 2002, 2007, 2011

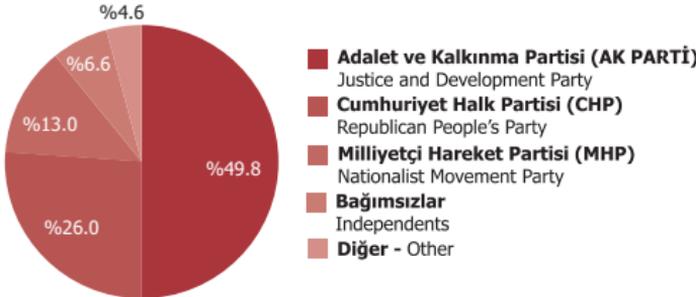
Results of the General Election of Representatives, 2002, 2007, 2011

	2002	2007	2011
Kayıtlı seçmen - Registered voters	41 407 027	42 799 303	52 806 322
Oy kullanan seçmen - Actual voters	32 768 161	36 056 293	43 914 948
Seçime katılma oranı			
Participation rate (%)	79,1	84,2	83,2
Geçerli oy sayısı - Number of valid votes	31 528 783	35 049 691	42 941 763
Milletvekili sayısı			
Number of representatives	550	550	550
Erkek - Males	526	500	471
Temsil oranı - Representation rate (%)	95,6	90,9	85,6
Kadın - Females	24	50	79
Temsil oranı - Representation rate (%)	4,4	9,1	14,4

Milletvekili Genel Seçimi sonuçları

Results of the General Election of Representatives

2011

9.2 Mahalli İdareler Seçimi sonuçları, 2014

Results of the Local Administration Elections, 2014

	İl genel meclisi üyeleri Provincial general council members	Büyükşehir belediye bşk. Mayor of metropolitan municipality	Belediye başkanlığı Mayor	Belediye meclisi üyeleri Municipal council members
Kayıtlı seçmen sayısı Number of registered voters	11 904 853	40 727 194	48 724 241	48 843 157
Oy kullanan seçmen sayısı Number of actual voters	10 552 213	36 440 968	43 459 938	43 543 717
Katılım oranı Participation rate (%)	88,6	89,5	89,2	89,2
Geçerli oy sayısı Number of valid votes	10 175 026	34 913 716	41 619 798	41 527 387

9.3 Halk Oylaması sonuçları, 1988, 2007, 2010

Results of the Referendum, 1988, 2007, 2010

A. Alınan oy - Votes polled B. Oy oranı - Ratio of vote

	1988	2007	2010
Kayıtlı seçmen - Registered voters	26 739 227	42 690 252	52 051 828
Oy kullanan seçmen - Actual voters	23 750 873	28 819 319	38 369 099
Katılım oranı - Participation rate (%)	88,8	67,5	73,7
Geçersiz oy sayısı Number of unvalid votes	793 995	651 658	725 062
Oranı - Ratio (%)	3,3	2,3	1,9
Geçerli oy sayısı Number of valid votes	22 956 878	28 167 661	37 644 037
Oranı - Ratio (%)	96,7	97,7	98,1
Evet - Yes	A 8 034 933	19 422 714	21 787 244
Oranı - Ratio (%)	B 35,0	68,9	57,9
Hayır - No	A 14 921 945	8 744 947	15 856 793
Oranı - Ratio (%)	B 65,0	31,1	42,1

Not.1. Resmi Gazete sonucudur.

2. Gümrük kapılarındaki halk oylaması sonuçları, Türkiye toplamı içinde gösterilmiştir.

Note.1. It is the result of the Official Gazette.

2. The results of the referendum at customs gates are shown in Turkey total.

10.1 Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur'dan aylık alanlar, 2010-2012

Persons receiving monthly benefits from the Government Employees Retirement Fund, Social Insurance Institution and Bağ-Kur, 2010-2012

	2010	2011	2012
Emekli Sandığı (4-1/c'ye göre)⁽¹⁾ - Government Employees Retirement Fund (according to 4-1/c)⁽¹⁾	1 872 373	1 905 431	1 935 231
Sosyal Sigortalar Kurumu (4-1/a'ya göre) Social Insurance Institution (according to 4-1/a)	5 535 411	5 777 300	6 026 431
Bağ-Kur (4-1/b'ye göre) Bağ-Kur (according to 4-1/b)	2 160 507	2 381 409	2 469 307

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu

Source: Social Security Institution

(1) Emekli sayısına, sandığa tabi hizmeti olup diğer sosyal güvenlik kurumlarından emekli olanlar kapsamamıştır.

(1) Data concerning the retired persons does not cover persons who are in other social security institutions even though they belong.

10.2 SSK, Bağ-Kur ve Emekli Sandığı'na yapılan bütçe transferleri, 2010-2012

Budget transfers to Social Insurance Institution, Bağ-Kur and Government Employees Retirement Fund, 2010-2012

	(Bin TL - Thousand TL)		
	2010	2011	2012
SSK - Social Insurance Institution (4-1/a)	42 898 409	37 312 867	44 589 544
Bağ-Kur - Bağ-Kur (4-1/b)	1 851 724	3 477 453	2 668 373
Emekli Sandığı - Government Employees Retirement Fund (4-1/c)	10 494 125	11 981 898	11 470 376

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu

Source: Social Security Institution

10.3 Sosyal Güvenlik Kurumunun gelir ve gider dengesi, 2010-2012

Revenues and expenditures of Social Security Institution, 2010-2012

(Bin TL - Thousand TL)

	2010	2011	2012
Gelirler - Revenues	95 273 183	124 479 836	142 928 505
Giderler - Expenditures	121 997 301	140 714 602	160 223 453
Açık - Deficit	-26 724 118	-16 234 766	-17 294 948

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu

Source: Social Security Institution

Not. Nakit hareketler tablosu dikkate alınarak hazırlanan geçici gerçekleşme rakamlarıdır.

Note. These are provisional numbers prepared according to the table of cash flows.

10.4 Türkiye İş Kurumuna yapılan başvurular ve işe yerleştirilenler, 2011-2013 Applications to and placements by the Turkish Employment Organization
2011-2013

	2011	2012	2013
İş isteyen - Applications	1 398 355	2 296 325	2 359 304
İşe yerleştirilen - Placements	363 672	556 587	671 578

Kaynak: Türkiye İş Kurumu

Source: Turkish Employment Organization

10.5 Türkiye İş Kurumu tarafından yurt dışında işe yerleştirilen işçiler, 2011-2013 Workers placed abroad by the Turkish Employment Organization
2011-2013

	2011	2012	2013
Toplam - Total	52 491	57 953	55 369
Vasıfsız işçiler - Unskilled workers	9 775	7 650	5 955
Vasıflı işçiler - Skilled workers	42 716	50 303	49 414

Kaynak: Türkiye İş Kurumu

Source: Turkish Employment Organization

11.1 Kurumsal olmayan nüfusun işgücü durumu, 2011-2013

Labour force status of non-institutional population, 2011-2013

[15 ve daha yukarı yaş - 15 years old and over] (Bin - Thousand)

	2011	2012	2013
Toplam nüfus - Total population	72 376	73 604	74 457
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus -Population			
15 years and over	53 593	54 724	55 608
İşgücü - Labour force	26 725	27 339	28 271
İşgücüne katılma oranı			
Labour force participation rate (%)	49,9	50,0	50,8
İstihdam edilenler - Employed	24 110	24 821	25 524
İşsiz - Unemployed	2 615	2 518	2 747
İşsizlik oranı - Unemployed rate (%)	9,8	9,2	9,7
İşgücüne dahil olmayanlar			
Not in labour force	26 867	27 385	27 337

11.2 Yaş grubuna göre istihdam edilenler, 2011-2013

Employed persons by age groups, 2011-2013

[15 ve daha yukarı yaş - 15 years old and over] (Bin - Thousand)

	2011	2012	2013
Erkek - Males	17 137	17 512	17 883
15-24	2 446	2 435	2 476
25-44	9 950	10 145	10 307
45-64	4 282	4 475	4 625
65+	459	457	475
Kadın - Females	6 974	7 309	7 641
15-24	1 251	1 212	1 252
25-44	3 871	4 140	4 334
45-64	1 661	1 766	1 867
65+	191	191	188

11.3 İşteki durum ve ekonomik faaliyete göre istihdam edilenler, 2013

Employed persons by status in employment and branch of economic activity, 2013

[15 ve daha yukarı yaş - 15 years old and over]

(Bin - Thousand)

İşteki durum - Status in employment ICSE 91	Tarım Agriculture	Sanayi ⁽¹⁾ Industry ⁽¹⁾	Hizmetler ⁽²⁾ Services ⁽²⁾
Erkek - Males	3 189	5 567	9 127
Ücretli, maaşlı ve yevmiyeli Regular and casual employee	374	4 788	6 869
İşveren - Employer	68	348	672
Kendi hesabına - Self employed	2 146	383	1 422
Ücretsiz aile işçisi - Unpaid family worker	601	48	164
Kadın - Females	2 826	1 170	3 645
Ücretli, maaşlı ve yevmiyeli Regular and casual employee	218	955	3 149
İşveren - Employer	5	11	78
Kendi hesabına - Self employed	406	168	248
Ücretsiz aile işçisi - Unpaid family worker	2 197	36	170

(1) Madencilik ve taşocakçılığı, imalat sanayii, elektrik, gaz, su ve inşaat.

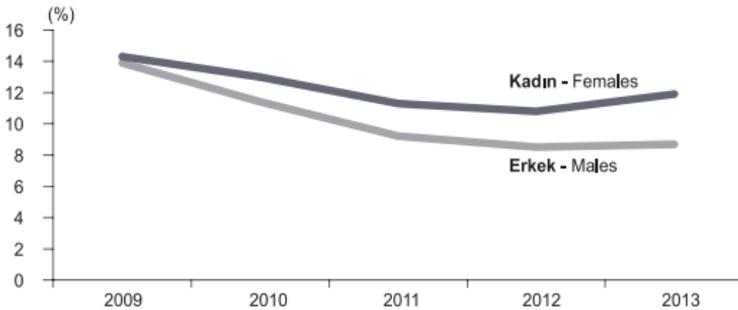
(1) Mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, water, construction.

(2) Toptan ve perakende ticaret, lokanta ve oteller, ulaştırma, haberleşme ve depolama, mali kurumlar, sigorta, taşınmaz mallara ait işler, toplum hizmetleri, sosyal ve kişisel hizmetler.

(2) Wholesale and retail trade, restaurants and hotels, transportation, communication and storage, financial institutions, insurance, business services related to real estates, community, social and personal services.

İşsizlik oranı - Unemployed rate

[15 ve daha yukarı yaş - 15 years old and over]

11.4 Ekonomik faaliyete göre istihdam edilenler, 2013

Employed persons by branch of economic activities, 2013

[15 ve daha yukarı yaş - 15 years old and over]

(Bin - Thousand)

NACE Rev.2	Erkek Males	Kadın Females
Toplam - Total	17 883	7 641
Tarım, ormancılık ve balıkçılık		
Agriculture, forestry and fishing	3 189	2 826
Madencilik ve taşocakçılığı - Mining and quarrying	102	3
İmalat sanayi - Manufacturing	3 546	1 086
Elektrik, gaz, buhar, su ve kanalizasyon		
Electricity, gas, steam, water supply, sewerage etc.	198	20
İnşaat ve bayındırlık işleri - Construction	1 720	62
Toptan ve perakende ticaret		
Wholesale and retail trade	2 733	785
Ulaştırma ve depolama		
Transportation and storage	1 075	77
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri		
Accommodation and food service activities	1 024	284
Bilgi ve iletişim - Information and communication	187	68
Finans ve sigorta faaliyetleri		
Financial and insurance activities	159	129
Gayrimenkul faaliyetleri - Real estate activities	153	33
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler		
Professional, scientific and technical activities	348	205
İdari ve destek hizmet faaliyetleri		
Administrative and support service activities	685	335
Kamu yönetimi ve savunma		
Public administration and defence	1 226	235
Eğitim hizmetleri - Education	625	622
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri		
Human health and social work activities	300	558
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor		
Arts, entertainment and recreation	95	26
Diğer hizmet faaliyetleri - Other social, community and personal service activities	518	287

11.5 Yaş grubuna göre işsizler, 2011-2013

Unemployed persons by age groups, 2011-2013

[15 ve daha yukarı yaş - 15 years old and over]

(Bin - Thousand)

	2011	2012	2013
Erkek - Males	1 730	1 635	1 714
15-24	505	475	506
25-44	888	828	867
45-64	329	326	334
65+	8	6	7
Kadın - Females	885	883	1 033
15-24	327	301	351
25-44	487	513	591
45-64	71	69	91
65+	0	0	0

Not. İki bin kişiden az değerlerde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.

Note. Sample size is too small for reliable estimates for figures less than two thousand persons.

11.6 Eğitim durumuna göre işsizler, 2012-2013

Unemployed persons by educational status, 2012-2013

[15 ve daha yukarı yaş - 15 years old and over]

(Bin - Thousand)

Eğitim durumu - Educational status	2012		2013	
	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females
ISCED, 97				
Toplam - Total	1 635	883	1 714	1 033
Okuma yazma bilmeyen - Illiterate	34	12	38	19
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen				
Literate but no school completed	102	27	99	34
İlkokul mezunu - Primary school graduate	496	167	506	203
İlköğretim mezunu - Primary education graduate	278	92	317	117
Ortaokul veya dengi meslek okul mezunu -Junior high school or equivalent vocational school graduate	151	49	155	51
Genel lise - High school	192	142	194	161
Lise dengi meslek okul mezunu				
Vocational school at high school level graduate	157	116	162	135
Yüksek öğretim - Higher education graduate	225	278	243	313

12.1 Tarım ve orman alanları, 2011-2013

Agricultural land and forest area, 2011-2013

(Bin hektar - Thousand hectare)

	2011	2012	2013*
Tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin alanı⁽¹⁾			
Area of cereals and other crop products ⁽¹⁾	19 709	19 749	19 766
Ekilen alan^{(1) (2)} - Sown area^{(1) (2)}	15 692	15 463	15 618
Nadas⁽¹⁾ - Fallow land⁽¹⁾	4 017	4 286	4 148
Sebze bahçeleri alanı⁽¹⁾			
Area of vegetable gardens ⁽¹⁾	810	827	808
Süs bitkileri alanı^{(1) (3)}			
Area of ornamental plants ^{(1) (3)}	4	5	5
Bağ alanı⁽¹⁾ - Area of vineyard⁽¹⁾	473	462	469
Meyveler, içecek ve baharat bitkileri alanı⁽¹⁾			
Area of fruits, beverage and spices crops ⁽¹⁾	1 820	1 925	1 937
Zeytin ağaçlarının kapladığı alan⁽¹⁾			
Area of olive trees ⁽¹⁾	798	814	826
Daimi çayır ve mera arazisi⁽⁴⁾			
Permanent meadow and pasture ⁽⁴⁾	14 617	14 617	14 617
Orman alanı⁽⁵⁾ - Forest area⁽⁵⁾	21 537	21 678	21 678

Not. 2006 yılından itibaren Avrupa Birliğinin faaliyetlere göre Ürünlerin İstatistik Sınıflaması (CPA 2002) kullanılmaya başlanmıştır.

Note. Statistical Classification of Products by Activity in European Economic Community (CPA 2002) has been using for crop products since 2006.

(1) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı verisidir.

(1) Data source is Ministry of Food Agriculture and Livestock.

(2) 2011 yılından itibaren birden fazla ekilişler dahil edilmemiştir.

(2) Data are not included secondary area since 2011.

(3) Veriler 2011 yılından itibaren derlenmeye başlanmıştır.

(3) Data have been compiled since 2011.

(4) 2001 Genel Tarım Sayımı, Köy Genel Bilgi Anketi sonucudur.

(4) 2001 Census of Agriculture, results of Village Information Survey.

(5) Orman ve Su İşleri Bakanlığı verisidir.

(5) Data source is Ministry of Forestry and Water Affairs.

12.2 Seçilmiş tarla ürünleri üretimi, 2011-2013

Selected field crop production, 2011-2013

	(Ton - Tons)		
	2011	2012	2013
Buğday - Wheat	21 800 000	20 100 000	22 050 000
Mısır (Dane) - Maize (Seed)	4 200 000	4 600 000	5 900 000
Çeltik - Rice in the husk	900 000	880 000	900 000
Arpa - Barley	7 600 000	7 100 000	7 900 000
Patates (Diğer) - Potatoes (Other)	4 613 071	4 795 122	3 948 000
Nohut - Chick pea	487 477	518 000	506 000
Mercimek (Kırmızı-Yeşil)			
Lentils (Red-Green)	405 952	438 000	417 000
Ayçiçeği - Sunflower	1 335 000	1 370 000	1 523 000
Tütün - Tobacco	45 435	73 285	90 000*
Şeker pancarı - Sugar beet	16 126 489	14 919 940	16 483 306*
Pamuk (Kütlü) - Cotton (Raw)	2 580 000	2 320 000	2 250 000

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Source: Ministry of Food, Agriculture and Livestock

12.3 Seçilmiş sebzelerin üretimi, 2011-2013

Selected vegetable production, 2011-2013

	(Ton - Tons)		
	2011	2012	2013
Soğan (Kuru) - Onion (Dry)	2 141 373	1 735 857	1 904 846
Domates - Tomatoes	11 003 433	11 350 000	11 820 000
Hıyar - Cucumber	1 749 174	1 741 878	1 754 613
Biber - Pepper	1 975 269	2 042 360	2 159 348
Patlıcan - Eggplant	821 770	799 285	826 941
Fasulye (Taze) - Bean (Green)	614 948	621 036	632 301
Kavun - Melon	1 647 988	1 688 687	1 699 550
Karpuz - Watermelon	3 864 489	4 022 296	3 887 324
Lahana - Cabbages	710 056	701 465	720 257
Marul - Lettuce	424 252	419 066	436 785

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Source: Ministry of Food, Agriculture and Livestock

12.4 Seçilmiş meyvelerin üretimi, 2011-2013

Selected fruit production, 2011-2013

(Ton - Tons)

	2011	2012	2013
Üzüm - Grapes	4 296 351	4 234 305	4 011 409
Portakal - Oranges	1 730 146	1 661 111	1 781 258
Mandalina - Mandarin	872 251	874 832	942 226
Limon - Lemons	790 211	710 211	726 283
Elma - Apples	2 680 075	2 888 985	3 128 450
Armut - Pears	386 382	442 646	461 826
Şeftali - Peaches	545 902	611 165	637 543
Kayısı - Apricots	650 000	760 000	780 000
Fındık - Hazelnuts	430 000	660 000	549 000
Zeytin üretimi - Olive production	1 750 000	1 820 000	1 676 000

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Source: Ministry of Food, Agriculture and Livestock

12.5 Organik bitkisel üretim, 2010-2012

Organic crop production, 2010-2012

[Geçiş süreci dahil - Transition period included]

	2010	2011	2012
Ürün sayısı (Adet)			
Number of crops (Number)	216	225	204
Çiftçi sayısı (Adet)			
Number of holding (Number)	42 097	42 460	54 635
Değişim - Change (%)	18,4	0,9	28,7
Alan (Hektar)⁽¹⁾ - Area (Hectares)⁽¹⁾	510 033	614 618	702 909
Değişim - Change (%)	1,7	20,5	14,4
Üretim (Ton) - Production (Tons)	1 343 737	1 659 543	1 750 127
Değişim - Change (%)	36,6	23,5	5,5

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Source: Ministry of Food, Agriculture and Livestock

(1) Doğal toplama alanları dahildir.

(1) Natural harvest areas are included.

12.6 Organik hayvansal üretim, 2010-2012

Organic animal production, 2010-2012

	2010	2011	2012
Çiftçi sayısı (Adet) - Number of holding (Number)	174	225	1 587
Büyükbaş ve küçükbaş hayvan sayısı (Adet)			
Number of bovine, sheep and goats (Number)	58 886	45 980	90 189
Kümes hayvanları sayısı (Adet)			
Number of poultry (Number)	342 329	431 754	281 132
Kırmızı et üretimi (Ton)⁽¹⁾			
Meat production (Tons) ⁽¹⁾	6 253,0	645,7	270,4
Beyaz et üretimi (Ton)⁽¹⁾			
Poultry meat production (Tons) ⁽¹⁾	550,0	713,1	210,3
Süt üretimi (Ton)⁽¹⁾ - Milk production (Tons)⁽¹⁾	11 605	14 794	17 627
Yumurta üretimi (Adet)⁽¹⁾			
Eggs production (Number) ⁽¹⁾	17 889 808	26 236 920	36 105 556

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Source: Ministry of Food, Agriculture and Livestock

(1) 2010 yılından itibaren geçiş süreci dahil edilmemektedir.

(1) Transition period has not been included since 2010.

12.7 Türlerine göre hayvanlar, 2011-2013

Livestocks by type, 2011-2013

(Baş - Head)

	2011	2012	2013
Sığır - Cattle	12 386 337	13 914 912	14 415 257
Manda - Buffalo	97 632	107 435	117 591
Koyun - Sheep	25 031 565	27 425 233	29 284 247
Kıl keçi - Ordinary goat	7 126 862	8 199 184	9 059 259
Tiftik keçi - Angora goat	151 091	158 102	166 289
At - Horse	151 230	141 422	136 209
Eşek - Donkey	199 496	188 789	181 422
Katır - Mule	48 249	47 205	45 762
Deve - Camel	1 290	1 315	1 374
Domuz - Pig	1 848	2 986	3 145

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Source: Ministry of Food, Agriculture and Livestock

Not. Veriler yıl sonu hayvan sayılarıdır.

Note. Data is end of year livestock numbers.

12.8 Süt üretimi, 2011-2013

Milk production, 2011-2013

(Bin ton - Thousand tons)

	2011	2012	2013
Süt üretimi - Milk production	15 056	17 401	18 224
İnek - Cow	13 802	15 978	16 655
Manda ineği - Buffalo cow	40	47	52
Koyun - Sheep	893	1 007	1 101
Keçi - Goats	321	369	416

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Source: Ministry of Food, Agriculture and Livestock

12.9 Et üretimi, 2011-2013

Meat production, 2011-2013

(Ton - Tons)

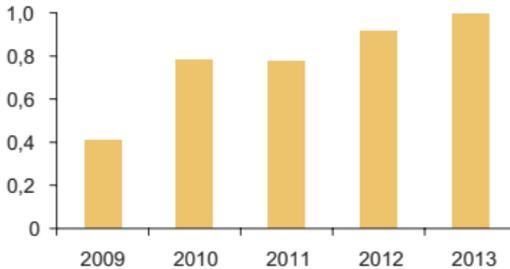
	2011	2012	2013
Et üretimi - Meat production	776 915	915 844	996 125
Sığır - Cattle	644 906	799 344	869 292
Manda - Buffalo	1 615	1 736	336
Koyun - Sheep	107 076	97 334	102 943
Keçi - Goats	23 318	17 430	23 554

Not. 2010 yılından itibaren kırmızı et üretimi mezbahane ve mezbahane dışı kesimleri kapsamaktadır.

Note.Data on red meat production covers slaughterings in slaughterhouses and outside slaughterhouses starting from 2010.

Et üretimi - Meat production

(Milyon ton - Million tons)

12.10 Kümes hayvancılığı, 2011-2013

Poultry and egg production, 2011-2013

(Bin adet - Thousand number)

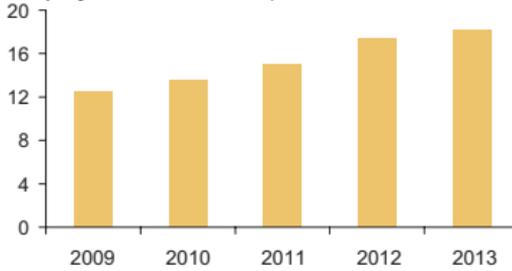
	2011	2012	2013
Tavuk - Hen	237 873	253 712	266 153
Et tavuğu - Broiler	158 917	169 034	177 433
Yumurta tavuğu - Laying hen	78 957	84 677	88 721
Hindi - Turkey	2 563	2 761	2 925
Ördek - Duck	382	357	368
Kaz - Goose	680	676	755
Tavuk eti (Bin ton)			
Chicken meat (Thousand tons)	1 613	1 724	1 758
Tavuk yumurtası			
Number of hen eggs	12 954 686	14 910 774	16 496 751

Not. 2010 yılından itibaren yumurta miktarına köy tavukçuluğu dahil değildir.

Note. Egg production in villages are excluded starting from 2010.

Süt üretimi - Milk production

(Milyon ton - Million tons)

Veri için tablo 12.8'e bakınız.

For data, see table 12.8.

13.1 Programcılık ve yayıncılık faaliyeti temel göstergeleri, 2011-2012

Basic indicators on programming and broadcasting activities, 2011-2012

[Tüm yayın türleri - All type of broadcasting]

(NACE Rev.2)

	2011	2012
Yayın kurumu sayısı		
Number of broadcasting institutions	1 125	1 166
Ücretli çalışanlar sayısı		
Number of employees	16 634	16 628
Çalışanlar sayısı		
Number of persons employed	18 733	18 604
Personel maliyeti (TL)		
Personnel cost (TL)	832 465 520	863 885 547
Mal ve hizmet satın alımları (TL)		
Purchases of goods and services (TL)	2 912 574 329	3 536 183 615
Ciro (TL)		
Turnover (TL)	3 081 183 115	3 327 106 782
Üretim değeri (TL)		
Production value (TL)	4 148 838 467	4 583 293 862
Faktör maliyetiyle katma değer (TL)		
Value added at factor costs (TL)	1 242 987 680	1 061 820 459

Kaynak: TÜİK, Radyo ve Televizyon Kurum İstatistikleri

Source: TurkStat, Radio and Television Institution Statistics

Not. Uydu ve kablolu yayın yapan kurumlar 2009 referans yılından itibaren kapsama dahil edilmiştir.

Note. Institutions broadcasting via satellite and cable have been included since the reference year 2009.

13.2 Mali sektörlerde istihdam ve temel göstergeler, 2012

Employment and basic indicators in financial sectors, 2012

	(NACE Rev.2)		
	Finansal hizmet faaliyetleri (Sigorta ve emeklilik fonları hariç)	Sigorta, reasürans ve emeklilik fonları (Zorunlu sosyal güvenlik hariç)	Finansal hizmetler ve sigorta faal. için yardımcı faaliyetler
	Financial service activities (Except insurance and pension funding)	Insurance, reinsurance and pension funding (Except compulsory social security)	Activities auxiliary to financial services and insurance activities
Girişim sayısı			
Number of enterprises	253	60	17 358
Çalışanların yıllık ortalama sayısı - Annual average number of persons engaged			
215 464	17 473	76 522	
Ücretle çalışanların yıllık ortalama sayısı - Annual average number of employees			
215 386	17 473	61 352	
Personel maliyeti (TL)			
Personnel cost (TL)	15 693 023 384	1 289 119 448	2 206 000 699
Mal ve hizmet satın alışı (TL)			
Purchase of goods and services (TL)	18 887 136 065	6 214 066 683	1 958 762 850
Üretim değeri (TL)			
Production value (TL)	87 087 781 574	8 981 459 706	5 083 956 951
Faktör maliyetiyle katma değer (TL)			
Value added at factor costs (TL)	68 200 645 509	2 767 393 023	3 125 194 101

Kaynak: TÜİK, Mali Aracı Kuruluş İstatistikleri

Source: TurkStat, Financial Intermediary Institution Statistics

13.3 Sanayi ve hizmet sektörlerinde kısımlara göre istihdam ve temel göstergeler, 2011

(NACE Rev.2)

	Genel toplam General total	Madencilik ve taşocakçılığı Mining and quarrying
Girişim sayısı - Number of enterprises	2 591 082	3 195
Çalışanlar sayısı -Number of persons employed	11 519 036	124 416
Ücretli çalışanlar sayısı Number of employees	8 975 633	121 252
Maaş ve ücretler (TL) - Wages and salaries (TL)	149 842 394 297	2 933 747 675
Ciro (TL) - Turnover (TL)	2 402 184 734 230	24 224 026 330
Toplam mal ve hizmet satın alışı (TL) Total purchases of goods and services (TL)	2 122 755 722 450	16 106 925 400
Üretim değeri (TL) - Production value (TL)	1 466 606 202 078	25 315 386 867
Faktör maliyetiyle katma değer (TL) Value-added at factor cost (TL)	358 152 831 685	10 112 975 519
Maddi mallara ilişkin brüt yatırım (TL) Gross investment in tangible goods (TL)	143 302 346 653	3 351 002 498
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı		
	Wholesale and retail trade repair of motor vehicles and motorcycles	Ulaştırma ve depolama Transportation and storage
Girişim sayısı - Number of enterprises	1 056 195	424 321
Çalışanlar sayısı -Number of persons employed	3 018 730	994 826
Ücretli çalışanlar sayısı Number of employees	1 931 913	579 258
Maaş ve ücretler (TL) - Wages and salaries (TL)	27 871 595 217	13 342 013 943
Ciro (TL) - Turnover (TL)	1 034 949 774 474	141 006 697 674
Toplam mal ve hizmet satın alışı (TL) Total purchases of goods and services (TL)	997 440 821 511	117 955 920 763
Üretim değeri (TL) - Production value (TL)	157 928 491 818	112 516 664 311
Faktör maliyetiyle katma değer (TL) Value-added at factor cost (TL)	69 768 686 032	23 409 691 465
Maddi mallara ilişkin brüt yatırım (TL) Gross investment in tangible goods (TL)	23 043 646 601	19 785 895 983

13.3 Employment and basic indicators by section in industry and service sectors, 2011

(NACE Rev.2)

İmalat Manufacturing	Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı Electricity, gas, steam and air conditioning supply	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	İnşaat Construction
333 288	520	3 331	126 841
3 151 019	65 635	89 053	1 094 459
2 842 446	65 397	88 416	983 263
51 188 763 115	2 734 595 613	2 077 708 351	10 955 190 446
732 943 360 329	95 617 925 332	13 003 948 675	149 601 190 030
633 965 156 248	82 969 504 561	7 376 338 237	133 825 147 527
696 363 747 424	95 389 054 318	13 000 224 838	156 368 558 393
128 950 258 765	12 959 048 168	5 762 435 598	28 391 018 868
49 443 404 044	12 227 311 256	2 940 968 539	10 777 535 669
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri Accommodation and food service activities	Bilgi ve iletişim Information and communication	Gayrimenkul faaliyetleri Real estate activities	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler Professional, scientific and technical activities
228 256	28 924	22 972	140 032
821 813	161 188	51 966	430 783
601 133	133 655	28 791	300 009
7 427 843 594	5 741 243 648	572 180 743	5 611 554 280
45 216 744 501	44 755 800 421	7 377 794 498	40 736 741 560
31 307 617 074	27 072 186 812	5 942 980 137	25 002 319 116
44 536 545 070	45 237 252 812	7 381 913 373	40 233 901 130
14 419 124 914	17 596 660 984	1 472 101 844	16 057 303 580
7 105 906 254	4 371 633 733	1 177 968 693	2 299 471 925

13.3 Sanayi ve hizmet sektörlerinde kısımlara göre istihdam ve temel göstergeler, 2011 (devam)

(NACE Rev.2)

	İdari ve destek hizmet faaliyetleri Administrative and support service activities	Eğitim Education
Girişim sayısı - Number of enterprises	22 552	10 328
Çalışanlar sayısı -Number of persons employed	800 066	206 784
Ücretli çalışanlar sayısı Number of employees	779 491	197 050
Maaş ve ücretler (TL) - Wages and salaries (TL)	9 893 009 781	3 790 926 655
Ciro (TL) - Turnover (TL)	38 868 500 566	8 590 534 680
Toplam mal ve hizmet satın alışı (TL) Total purchases of goods and services (TL)	24 924 069 149	3 624 117 889
Üretim değeri (TL) - Production value (TL)	38 616 158 515	8 599 530 020
Faktör maliyetiyle katma değer (TL) Value-added at factor cost (TL)	14 157 745 426	5 057 911 171
Maddi mallara ilişkin brüt yatırım (TL) Gross investment in tangible goods (TL)	2 730 090 693	1 366 359 094

13.3 Employment and basic indicators by section in industry and service sectors, 2011 (continued)

(NACE Rev.2)

İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	Kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor	Diğer hizmet faaliyetleri
Human health and social work activities	Art entertainment and recreation	Other service activities
30 403	13 548	146 376
252 987	37 371	217 940
224 754	23 987	74 818
4 257 738 014	718 116 939	726 166 283
15 990 281 802	5 300 058 480	4 001 354 878
8 239 591 754	4 004 465 059	2 998 561 213
16 002 299 127	5 264 880 483	3 851 593 579
7 878 837 465	1 033 618 069	1 125 413 817
2 200 253 357	236 000 751	244 897 563

13.4 Sanayi üretim endeksi, 2011-2013

Industrial production index, 2011-2013

(2010=100)

NACE Rev.2	2011	2012	2013
Toplam sanayi - Total industry	110,06	112,86	116,30
Madencilik ve taşocakçılığı			
Mining and quarrying	106,59	108,84	104,90
İmalat sanayii - Manufacturing industry	110,54	113,03	117,53
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı - Electricity, gas, steam and air conditioning supply	108,64	113,70	113,80

13.5 Sanayi ciro endeksi, sanayi istihdam endeksi, sanayide çalışılan saat endeksi ve sanayide brüt ücret-maaş endeksi, 2011-2013

Industrial turnover index, industrial employment index, hours worked index in industry and gross wages-salaries index in industry, 2011-2013

(2010=100)

	2011	2012	2013
Sanayi ciro endeksi			
Industrial turnover index	129,87	140,11	153,10
Sanayi istihdam endeksi			
Industrial employment index	106,53	111,58	115,63
Sanayide çalışılan saat endeksi			
Hours worked index in industry	106,18	110,37	112,84
Sanayide brüt ücret-maaş endeksi			
Gross wages-salaries index in industry	115,73	133,75	153,07

13.6 Ticaret - Hizmet ciro endeksi, Ticaret - Hizmet istihdam endeksi, Ticaret - Hizmet çalışılan saat endeksi ve Ticaret - Hizmet brüt ücret-maaş endeksi, 2011-2013

Trade and Services turnover index, Trade and Services number of persons employed index, Trade and Services hours worked index and Trade and Services gross wages and salaries index, 2011-2013

(2010=100)

	2011	2012	2013
Ticaret - hizmet ciro endeksi			
Trade and services turnover index	119,34	131,29	143,61
Ticaret - hizmet istihdam endeksi			
Trade and services number of persons employed index	106,91	109,96	110,50
Ticaret - hizmet çalışılan saat endeksi			
Trade and services hours worked index	106,24	108,72	108,22
Ticaret - hizmet brüt ücret-maaş endeksi			
Trade and services gross wages and salaries index	117,51	135,02	151,18

13.7 Sanayi sektöründe faaliyette bulunan ve 20+ kişi çalışan girişimlerden elde edilen seçilmiş madenlerin üretimi, 2010-2012
Production of selected minerals, derived from enterprises active in industrial sectors with 20 or more employees, 2010-2012

	2010	2011	2012
(Tuvenan - Run of mine)			
Taşkömürü - Hard coal (Kg)	4 272 186 718	c	3 358 843 776
Linyit - Lignite (Kg)	75 024 253 474	79 968 510 634	75 036 558 632
Demir - Iron (Kg)	5 378 455 159	6 308 448 980	7 599 511 444
Krom - Chromium (Kg)	2 461 314 021	2 901 026 807	3 295 398 808
(Üretim - Production)			
Doğal gaz - Natural gas (Terajul)	19 455	20 632	21 070

13.8 Yapı sahipliği ve kullanma amacına göre yapılacak yeni ve ilave yapılar, 2011-2013

New buildings and additions by use of building and type of investor 2011-2013

[İnşaat ruhsatlarına göre - According to construction permits]

A. Yapı sayısı - Number of buildings **B. Yüzölçüm - Floor area (m²) units**

C. Değer - Value (TL)

D. Daire sayısı - Number of dwelling units

		2011	2012*	2013*
Genel toplam General total	A	101 900	104 776	117 663
	B	123 621 864	153 699 641	168 885 535
	C	80 755 662 747	105 470 728 523	121 773 884 317
	D	650 127	752 715	816 090
Kamu sektörü Public sector	A	6 161	6 708	6 734
	B	16 778 254	26 857 472	24 254 093
	C	10 995 300 797	18 818 802 565	17 610 071 427
	D	52 088	72 864	64 035
Özel sektör Private sector	A	94 148	96 655	107 676
	B	103 901 551	124 239 679	140 823 057
	C	67 892 867 626	84 869 791 727	101 467 550 614
	D	584 441	668 838	735 370
Yapı kooperatifi Construction cooperatives	A	1 591	1 413	3 253
	B	2 942 059	2 602 490	3 808 385
	C	1 867 494 324	1 782 134 231	2 696 262 276
	D	13 598	11 013	16 685

13.9 Bina inşaatı maliyet endeksi, 2011-2013

Building construction cost index, 2011-2013

[Ortalama endeks - Average index]

(2005=100)

		Bina (Konut+Diğer) Building (Residential buildings+ Other usage)	İki ve daha fazla daireli ikamet amaçlı binalar Two and more dwelling residential buildings (A)	
Genel toplam	2011	162,53		162,91
General total	2012	171,27		171,82
	2013	180,07		180,46
İşçilikler toplamı	2011	178,37		178,32
Labour total	2012	188,49		188,42
	2013	201,00		200,84
Malzemeler toplamı	2011	158,41		158,88
Materials total	2012	166,80		167,48
	2013	174,64		175,13
		Bir daireli ikamet amaçlı binalar One dwelling residential buildings (E)	Konut Residential buildings (A+E)	Diğer⁽¹⁾ Other⁽¹⁾
Genel toplam	2011	161,34	162,74	161,94
General total	2012	170,89	171,72	170,02
	2013	180,56	180,47	178,97
İşçilikler toplamı	2011	178,24	178,31	178,54
Labour total	2012	188,40	188,42	188,69
	2013	201,16	200,88	201,34
Malzemeler toplamı	2011	156,60	158,64	157,79
Materials total	2012	165,98	167,32	165,35
	2013	174,79	175,10	173,37

(1) Ticari, idari, okul ve sıhhi binaları kapsar.

(1) Covers commercial, administrative, school and medical buildings.

13.10 Üç aylık inşaat sektörü istihdam endeksi, brüt ücret-maaş endeksi, çalışılan saat endeksi, 2011-2013

Quarterly employment index in construction, gross wages and salaries index in construction, hours worked index in construction, 2011-2013

(2010=100)

	2011	2012	2013
Üç aylık inşaat sektörü istihdam endeksi			
Quarterly employment index in construction	102,75	103,95	98,48
Üç aylık inşaat sektörü brüt ücret-maaş endeksi - Quarterly gross wages and salaries index			
in construction	114,20	131,71	144,36
Üç aylık inşaat sektörü çalışılan saat endeksi			
Quarterly hours worked index in construction	101,59	102,11	95,75

13.11 Üç aylık inşaat sektörü ciro endeksi ve üretim endeksi 2011-2013

Quarterly turnover index in construction and production index in construction, 2011-2013

(2010=100)

	2011	2012	2013
Üç aylık inşaat sektörü ciro endeksi			
Quarterly turnover index in construction	107,57	114,46	126,91
Üç aylık inşaat sektörü üretim endeksi			
Quarterly production index in construction	111,42	112,26	120,60

14.1 Elektrik santrallerinin kurulu gücü ve enerji kaynaklarına göre elektrik enerjisi üretimi, 2010-2012

Installed capacity of electricity power plants and electricity generation by energy resources, 2010-2012

	2010	2011	2012
Kurulu güç - Installed capacity (MW)	49 524,1	52 911,1	57 059,4
Brüt üretim - Gross production (GWh)	211 207,7	229 395,1	239 496,8
Taşkömürü+ithal kömür+asfaltit			
Hard coal+imported coal+asphaltite	19 104,3	27 347,5	33 324,2
Linyit - Lignite	35 942,1	38 870,4	34 688,9
Fuel oil - Fuel oil	2 143,8	900,5	981,3
Motorin - Diesel oil	4,3	3,1	657,4
Doğal gaz - Natural gas	98 143,7	104 047,6	104 499,2
Hidrolik+jeotermal+rüzgar			
Hydraulic+geothermal+wind	55 380,1	57 756,8	64 625,1
Diğer⁽¹⁾ - Other ⁽¹⁾	489,4	469,2	720,7

Kaynak: TEİAŞ, Türkiye Elektrik Üretim - İletim İstatistikleri

Source: TETC Electricity Generation - Transmission Statistics of Turkey

(1) Nafta, LPG, biogaz, endüstriyel atık vb.

(1) Naphtha, LPG, biogas, industrial waste etc.

14.2 Elektrik tüketimi, 2010-2012

Electricity consumption, 2010-2012

	Miktar - Quantity (MWh)		
	2010	2011	2012
Toplam - Total	172 050 628	186 099 551	194 923 349
Mesken - Household	41 410 705	44 271 092	45 375 137
Ticaret - Commercial	27 732 000	30 525 233	31 825 922
Resmi daire - Government offices	7 101 983	7 272 436	8 793 496
Sanayi - Industrial	79 330 651	87 980 191	92 301 731
Tarımsal sulama - Irrigate	4 360 331	3 813 908	4 545 989
Aydınlatma - Illumination	3 768 280	3 986 130	3 884 688
Diğer⁽¹⁾ - Other⁽¹⁾	8 346 678	8 250 560	8 196 386

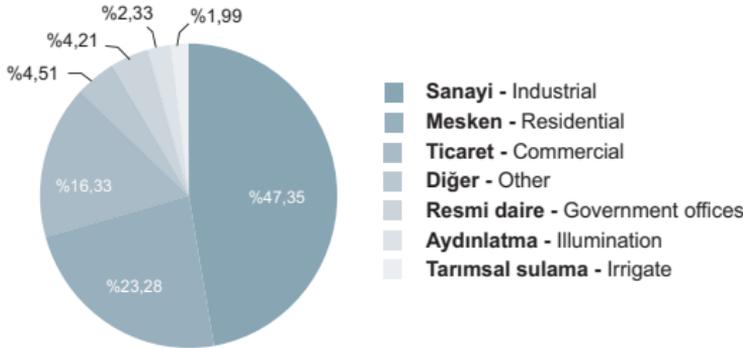
Kaynak: TEDAŞ, Türkiye Elektrik Dağıtım ve Tüketim İstatistikleri

Source: TEDC, Electricity Distribution and Consumption Statistics of Turkey

(1) Hayvancılık, balıkçılık, içme ve kullanma suyu pompaj tesisleri, kamuya ait hizmetler vb. tüketimleri içerir.

(1) It includes consumption in agriculture, livestock, fishery sector and municipal water abstraction pumping facilities, and other public services etc.

Elektrik tüketimi
Consumption of electricity
2012

15.1 Otoyol, devlet, il ve köy yolları uzunluğu, 2011-2013

Length of motorways, state highways, provincial roads and village roads, 2011-2013

	(Km)		
	2011	2012	2013
Otoyol - Motorways	2 119	2 127	2 127
Devlet yolu - State highways	31 372	31 375	31 341
İl yolu - Provincial roads	31 558	31 880	32 155
Köy yolu - Village roads	305 227	320 366	323 043

Kaynak: Karayolları Genel Müdürlüğü, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Highways, General Directorate for Local Authorities

15.2 Otoyol, devlet ve il yolları üzerinde seyir ve taşımalar, 2011-2013

Circulation and transportation on motorways, state highways and provincial roads, 2011-2013

	(Milyon - Million)		
	2011	2012	2013
Taşıt-km - Vehicle-km	85 495	93 989	99 431
Otoyol - Motorways	15 707	16 379	17 965
Devlet yolu - State highways	62 276	64 661	67 915
İl yolu - Provincial roads	7 512	12 949	13 551
Ton-km - Tonne-km	203 072	216 123	224 048
Otoyol - Motorways	46 893	48 751	51 081
Devlet yolu - State highways	147 631	151 722	156 609
İl yolu - Provincial roads	8 548	15 650	16 358
Yolcu-km - Passenger-km	242 265	258 874	268 178
Otoyol - Motorways	54 635	56 923	58 994
Devlet yolu - State highways	167 851	172 226	178 045
İl yolu - Provincial roads	19 779	29 725	31 139

Kaynak: Karayolları Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Highways

15.3 Motorlu kara taşıtları sayısı, 2011-2013

The number of road motor vehicles, 2011-2013

	2011	2012	2013
Toplam - Total	16 089 528	17 033 413	17 939 447
Otomobil - Car	8 113 111	8 648 875	9 283 923
Minibüs - Minibus	389 435	396 119	421 848
Otobüs - Bus	219 906	235 949	219 885
Kamyonet - Small truck	2 611 104	2 794 606	2 933 050
Kamyon - Truck	728 458	751 650	755 950
Motosiklet - Motorcycle	2 527 190	2 657 722	2 722 826
Özel amaçlı taşıtlar			
Special purpose vehicles	34 116	33 071	36 148
Traktör - Tractor	1 466 208	1 515 421	1 565 817

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Public Security

15.4 Yıl içinde kaydı yapılan ve kaydı silinen motorlu kara taşıt sayısı, 2012-2013

Number of road motor vehicles registered and withdrawn in the year 2012-2013

	Yıl içinde kaydı yapılan		Yıl içinde kaydı silinen	
	Vehicles registered during the year		Vehicles withdrawn during the year	
	2012	2013	2012	2013
Toplam - Total	1 069 292	1 131 390	125 407	225 356
Otomobil - Car	565 791	654 905	30 027	29 713
Minibüs - Minibus	13 915	16 049	7 231	8 344
Otobüs - Bus	20 673	18 407	4 630	7 262
Kamyonet - Small truck	197 643	164 102	14 141	25 637
Kamyon - Truck	38 616	35 118	15 424	29 911
Motosiklet - Motorcycle	179 226	185 507	48 694	120 482
Özel amaçlı taşıtlar				
Special purpose vehicles	1305	3499	2 350	525
Traktör - Tractor	52 123	53 803	2 910	3 482

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Public Security

15.5 Kullanılan yakıt türüne göre motorlu kara taşıt sayısı, 2011-2013

Number of road motor vehicles by kind of fuel used, 2011-2013

	2011	2012	2013
Genel toplam - General total	16 089 528	17 033 413	17 939 447
Benzin - Gasoline	5 709 606	5 722 940	5 733 725
Dizel - Diesel	6 899 420	7 549 806	8 169 410
LPG - LPG	3 335 566	3 649 739	3 934 753
Bilinmiyor - Unknown	144 936	110 928	101 559

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Public Security

15.6 Karayolu trafik kazaları, 2011-2013

Road traffic accidents, 2011-2013

	2011	2012	2013
Toplam kaza - Total accident	1 228 928	1 296 634	1 207 354
Ölümlü, yaralanmalı kaza			
Accident involving death and personal injury	131 845	153 552	161 306
Ölü sayısı - Number of persons killed	3 835	3 750	3 685
Yaralı sayısı - Number of persons injured	238 074	268 079	274 829

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı

Source: General Directorate of Public Security, General Command of Gendarmerie

Not. Jandarma ve trafik polisi sorumluluk bölgesindeki kazaları kapsar.

Note. Road traffic accidents in responsibility area of traffic police and gendarmerie are included.

15.7 Demiryollarında koltuk-kilometre, yolcu sayısı ve yolcu-kilometre 2011-2013

Seat-kilometers, number of passengers carried and passenger-kilometers in railways, 2011-2013

(Bin - Thousand)

	2011	2012	2013
Koltuk-kilometre - Seat-kilometers	8 317 000	6 551 000	4 246 000
Yolcu sayısı - Number of passenger	85 752	70 284	46 441
Yolcu-kilometre - Passenger-kilometers	5 882 000	4 598 000	3 775 000

Kaynak: Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of State Railways

15.8 Demiryollarındaki kazalar, 2011-2013

Railway accidents, 2011-2013

	2011	2012	2013
Kaza - Accident	177	147	89
Ölü - Persons killed	71	55	45
Yaralı - Persons injured	112	101	52

Kaynak: Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of State Railways

15.9 Haberleşme araçları abone sayıları, 2011-2013

Number of subscribers of communication devices, 2011-2013

	2011	2012	2013
Sabit telefon - Fixed telephone	15 210 846	13 859 672	13 551 705
Cep telefonu - Mobile phone	65 321 745	67 680 547	69 661 108
İnternet⁽¹⁾ - Internet ⁽¹⁾	22 371 441	27 649 055	32 613 930

Kaynak: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu

Source: Information and Communication Technologies Authority

(1) Dial-up ve bir ay altı mobil genişbant abonelikleri dahil olmak üzere bütün abonelikleri kapsamaktadır.

(1) Includes "Dial-up" and all other subscription packages including mobile broadband less than one month.

16.1 Dış ticaret göstergeleri, 2011-2013

Main indicators of foreign trade, 2011-2013

	2011	2012	2013*
İhracat (Milyon \$) - Exports (Million \$)	134 907	152 462	151 787
Değişim - Change (%)	18,5	13,0	-0,4
İthalat (Milyon \$) - Imports (Million \$)	240 842	236 545	251 650
Değişim - Change (%)	29,8	-1,8	6,4
Dış ticaret dengesi (Milyon \$)			
Foreign trade balance (Million \$)	-105 935	-84 083	-99 863
Dış ticaret hacmi (Milyon \$)			
Foreign trade volume (Million \$)	375 749	389 007	403 437
İhracat / İthalat karşılama oranı			
Proportion imports covered by exports (%)	56,0	64,5	60,3

16.2 En çok ithalat ve ihracat yapılan 10 ülke, 2013

First 10 countries by imports and exports, 2013

(Milyon \$ - Million \$)

İthalat - Imports		İhracat - Exports	
Toplam - Total	251 650	Toplam - Total	151 787
Rusya Fed. - Russia	25 064	Almanya - Germany	13 703
Çin - China	24 686	Irak - Iraq	11 949
Almanya - Germany	24 182	İngiltere - United Kingdom	8 772
İtalya - Italy	12 885	Rusya Fed. - Russia	6 965
ABD - USA	12 596	İtalya - Italy	6 717
İran - Iran	10 383	Fransa - France	6 377
İsviçre - Switzerland	9 645	ABD - USA	5 636
Fransa - France	8 080	BAE - UAE	4 966
İspanya - Spain	6 418	İspanya - Spain	4 334
Hindistan - India	6 368	İran - Iran	4 192
Diğer - Others	111 343	Diğer - Others	78 176

16.3 Ekonomik faaliyete göre dış ticaret, 2011-2013

Foreign trade by economic activity, 2011-2013

(Milyon \$ - Million \$)

ISIC, Rev.3	2011	2012	2013*
İhracat - Exports	134 907	152 462	151 787
Tarım ve ormancılık			
Agriculture and forestry	5 167	5 189	5 654
Balıkçılık - Fishing	186	190	258
Madencilik ve taşocakçılığı			
Mining and quarrying	2 805	3 161	3 879
İmalat - Manufacturing	125 963	143 194	141 362
Diğerleri - Others	786	728	634
İthalat - Imports	240 842	236 545	251 650
Tarım ve ormancılık			
Agriculture and forestry	8 895	7 447	7 718
Balıkçılık - Fishing	49	56	58
Madencilik ve taşocakçılığı			
Mining and quarrying	37 331	42 247	38 205
İmalat - Manufacturing	183 930	176 235	196 811
Diğerleri - Others	10 636	10 560	8 857

16.4 Geniş ekonomik grupların sınıflamasına göre dış ticaret
2011-2013Foreign trade by classification of broad economic categories
2011-2013

(Milyon \$ - Million \$)

Ana mal grupları - Major commodity groups	2011	2012	2013*
BEC			
İhracat - Exports	134 907	152 462	151 787
Sermaye malları - Capital goods	14 192	13 734	15 593
Ara malları - Intermediate goods	67 942	82 656	74 799
Tüketim malları - Consumption goods	52 219	55 556	60 733
Diğerleri - Others	555	516	661
İthalat - Imports	240 842	236 545	251 650
Sermaye malları - Capital goods	37 271	33 925	36 761
Ara malları - Intermediate goods	173 140	174 930	183 810
Tüketim malları - Consumption goods	29 692	26 699	30 416
Diğerleri - Others	739	990	663

16.5 Uluslararası standart ticaret sınıflamasına göre dış ticareti, 2012-2013

Foreign trade by standard international trade classification, 2012-2013

(Milyon \$ - Million \$)

Maddeler - Commodities SITC, Rev.3	İhracat - Exports		İthalat - Imports	
	2012	2013*	2012	2013*
Toplam - Total	152 462	151 787	236 545	251 650
Canlı hayvanlar ve gıda maddeleri				
Food and live animals	12 686	14 112	6 340	6 784
İçkiler ve tütün - Beverages and tobacco	1 098	1 192	639	703
Akaryakıt hariç, yenilmeyen hammaddeler				
Inedible crude materials, except fuels	4 492	5 297	18 630	16 798
Madeni yakıtlar, yağlar vb. ilgili maddeler - Mineral fuels, lubricants and related materials	7 708	6 724	60 116	55 916
Hayvansal ve bitkisel sıvı yağlar, katı yağlar ve mumlar - Animal and vegetable oils, fats and waxes	1 061	1 230	1 943	1 871
Başka yerde belirtilmeyen kimya sanayi ürünleri - Chemicals and related products, n.e.s.	8 913	9 456	29 686	31 873
Başlıca sınıflara ayrılarak işlenmiş mallar - Manufactured goods classified chiefly by material	41 262	41 812	36 040	38 713
Makine ve ulaştırma araçları	37 432	41 023	61 606	68 407
Machinery and transport equipment				
Çeşitli mamul eşya	24 318	27 291	13 153	15 114
Miscellaneous manufactured articles				
SITC'de hiç bir yerde sınıflandırılmamış eşya ve mamüller - Commodities and transactions not classified elsewhere in the SITC	13 493	3 649	8 392	15 472

16.6 Dış ticaret endeksleri, 2012-2013

Foreign trade indices, 2012-2013

(2010=100)

SITC Rev.3	İhracat - Exports		İthalat - Import	
	2012	2013	2012	2013
Miktar endeksi - Quantity index				
Genel endeks - General index	123,86	122,63	114,07	122,61
Gıda, içecek ve tütün				
Food, beverages and tobacco	112,51	122,79	131,37	135,59
Ham maddeler (yakıt hariç)				
Crude materials (except fuels)	124,79	144,87	109,15	105,87
Yakıtlar - Fuels	123,72	113,13	115,63	113,75
İmalat (gıda, içecek ve tütün hariç)				
Manufactured goods except food, beverages and tobacco	115,44	121,37	109,89	117,88
SITC'de başka bir yerde sınıflandırılmayan mallar				
Commodities not classified elsewhere in SITC	419,97	129,01	238,46	493,52
Birim değer endeksi - Unit value index				
Genel endeks - General index	108,14	108,70	111,76	110,62
Gıda, içecek ve tütün				
Food, beverages and tobacco	107,55	109,30	107,21	111,44
Ham maddeler (yakıt hariç)				
Crude materials (except fuels)	105,60	106,94	114,64	107,25
Yakıtlar - Fuels	139,40	132,79	135,04	127,69
İmalat (gıda, içecek ve tütün hariç)				
Manufactured goods except food, beverages and tobacco	105,95	107,64	104,14	106,49
SITC'de başka bir yerde sınıflandırılmayan mallar				
Commodities not classified elsewhere in SITC	143,47	126,31	121,85	108,55

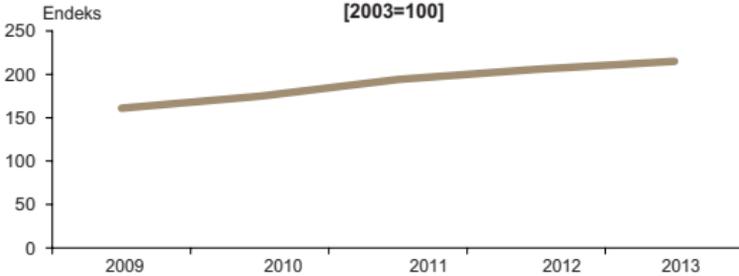
17.1 Üretici fiyat endeksi, 2011-2013

Producer price index, 2011-2013

(2003=100)

	2011	2012	2013
Genel endeks - All items	193,96	205,78	215,00
Tarım - Agriculture	209,77	222,45	219,47
Tarım, avcılık ve ormancılık			
Agriculture, hunting and forestry	208,42	220,40	216,96
Balıkçılık, balık üretme çiftlikleri			
Fishing, fish production farms	259,27	312,50	343,88
Sanayi - Industry	190,19	201,80	213,25
Madencilik ve taşocakçılığı			
Mining and quarrying	263,03	288,76	316,24
İmalat sanayii - Manufacturing	187,55	197,79	206,60
Elektrik, gaz ve su			
Electricity, gas and water	194,75	215,17	238,02

Üretici fiyatları endeksi - Producer price index
(Genel endeks - All items)
[2003=100]

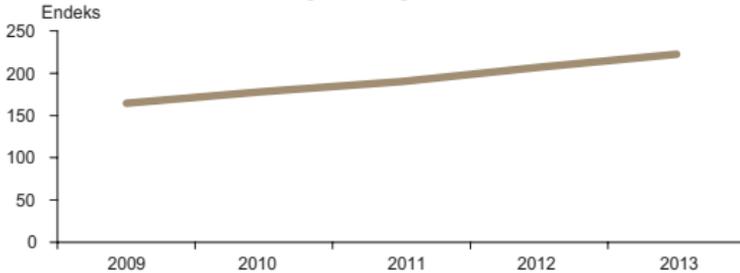
17.2 Tüketici fiyat endeksi, 2011-2013

Consumer price index, 2011-2013

(2003=100)

	2011	2012	2013
Genel endeks - All items	189,90	206,84	222,33
Gıda ve alkolsüz içecekler			
Food and non-alcoholic beverages	197,82	214,46	233,97
Alkollü içecekler ve tütün			
Alcoholic beverages and tobacco	302,81	345,25	397,73
Giyim ve ayakkabı - Clothing and footwear	132,76	143,61	152,79
Konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlar			
Housing, water, electricity, gas and other fuels	220,06	245,26	262,85
Mobilya, ev aletleri ve ev bakım hizmetleri			
Furnishings, household equipment, routine maintenance of the house	153,36	167,39	175,56
Sağlık - Health	128,30	130,11	133,58
Ulaştırma - Transportation	188,00	202,36	216,18
Haberleşme - Communications	112,61	116,18	122,13
Eğlence ve kültür - Recreation and culture	148,20	156,45	160,43
Eğitim - Education	195,96	207,77	222,56
Lokanta ve oteller - Restaurant and hotels	247,51	270,16	295,18
Çeşitli mal ve hizmetler			
Miscellaneous goods and services	216,16	244,24	256,27

Tüketici fiyat endeksi - Consumer price index
(Genel endeks - All items)
[2003=100]

18.1 İBBS'ye göre tüketim harcamaları fiyat düzeyi endeksleri, 2011-2013

Price level indices for consumption expenditures by SR, 2011-2013

(Türkiye - Turkey = 100)

İBBS-2. Düzey

SR - Level 2	2011	2012	2013
TR Türkiye - Turkey	100,00	100,00	100,00
TR10 İstanbul	113,71	113,09	113,27
TR21 Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	102,45	103,20	103,39
TR22 Balıkesir, Çanakkale	102,97	101,79	102,25
TR31 İzmir	106,72	105,71	105,63
TR32 Aydın, Denizli, Muğla	101,52	101,16	100,78
TR33 Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	99,19	97,88	97,72
TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik	102,97	100,84	101,00
TR42 Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	103,84	103,71	103,83
TR51 Ankara	105,99	105,78	105,78
TR52 Konya, Karaman	96,06	96,81	96,72
TR61 Antalya, Isparta, Burdur	103,11	102,08	101,99
TR62 Adana, Mersin	99,17	100,50	100,84
TR63 Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	95,76	96,33	95,90
TR71 Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	95,76	96,47	96,55
TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat	97,66	97,31	97,39
TR81 Zonguldak, Karabük, Bartın	99,49	99,00	99,24
TR82 Kastamonu, Çankırı, Sinop	98,21	98,07	97,33
TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	97,42	97,66	97,72
TR90 Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	103,61	103,08	103,03
TRA1 Erzurum, Erzincan, Bayburt	98,54	99,33	99,13
TRA2 Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	96,95	96,40	96,08
TRB1 Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	97,23	98,55	98,70
TRB2 Van, Muş, Bitlis, Hakkari	97,78	97,80	97,87
TRC1 Gaziantep, Adıyaman, Kilis	96,43	96,65	97,54
TRC2 Şanlıurfa, Diyarbakır	95,55	96,40	96,45
TRC3 Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	91,88	94,38	93,89

18.2 OECD ülkelerinde satınalma gücü paritesi değerleri, 2011-2013

Purchasing power parity values in OECD countries, 2011-2013

[Bir Amerikan doları karşılığı ulusal para birimi]

[National currency per USA Dollar]

(ABD=1 USA=1)

	2011	2012	2013
Türkiye - Turkey	0,99	1,03	1,08
ABD - USA	1,00	1,00	1,00
Almanya - Germany	0,78	0,78	0,78
Avustralya - Australia	1,51	1,48	1,47
Avusturya - Austria	0,83	0,83	0,83
Belçika - Belgium	0,84	0,83	0,83
Çek Cumhuriyeti - Czech Republic	13,47	13,29	13,30
Danimarka - Denmark	7,69	7,63	7,64
Estonya - Estonia	0,52	0,54	0,55
Finlandiya - Finland	0,91	0,91	0,91
Fransa - France	0,84	0,84	0,84
Hollanda - Netherlands	0,83	0,83	0,83
İngiltere - United Kingdom	0,70	0,69	0,69
İrlanda - Ireland	0,83	0,82	0,81
İspanya - Spain	0,71	0,68	0,68
İsrail - Israel	3,94	4,01	4,04
İsveç - Sweden	8,82	8,70	8,64
İsviçre - Switzerland	1,44	1,39	1,37
İtalya - Italy	0,77	0,75	0,75
İzlanda - Iceland	133,56	135,46	137,94
Japonya - Japan	107,45	104,68	102,61
Kanada - Canada	1,24	1,24	1,23
Kore - Korea	854,59	847,93	846,08
Lüksemburg - Luxembourg	0,91	0,90	0,92
Macaristan - Hungary	123,65	124,91	127,10
Meksika - Mexico	7,67	7,81	7,83
Norveç - Norway	8,97	8,76	8,80
Polonya - Poland	1,82	1,82	1,80
Portekiz - Portugal	0,63	0,60	0,60
Slovak Cumhuriyeti - Slovak Republic	0,51	0,51	0,51
Slovenya - Slovenia	0,63	0,60	0,60
Şili - Chile	348,02	348,13	347,97
Yeni Zelanda - New Zealand	1,49	1,45	1,46
Yunanistan - Greece	0,69	0,67	0,65

Kaynak - Source: OECD, Statistics Database, 2014

19.1 Uluslararası rezervler, 2011-2013

International reserves, 2011-2013

	(Milyon \$ - Million \$)		
	2011	2012	2013
Altın - Gold	9 888	19 240	20 077
Brüt döviz rezervleri			
Gross foreign exchange reserves	100 626	118 249	127 755
Merkez Bankası - Central Bank	78 458	99 923	110 928
Ticari bankalar - Commercial banks	22 168	18 326	16 827
Brüt uluslararası rezervler			
Gross international reserves	110 515	137 488	147 831
Muhabir açıkları - Overdrafts	1	0	0
Net rezervler - Net reserves	110 514	137 488	147 831

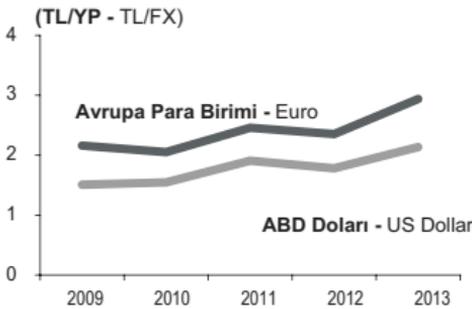
Kaynak: T.C. Merkez Bankası

Source: Central Bank of Turkey

Avrupa Para Birimi ve ABD Doları

Euro and US Dollar

(Alış - Buying)

19.2 Altın fiyatları, 2011-2013

Gold prices, 2011-2013

(TL)

	2011	2012	2013
Reşat altını - Reşat gold			
En az - Minimum	473,75	631,25	561,75
En çok - Maximum	707,00	678,75	652,25
Ortalama - Average	583,36	656,55	595,86
Cumhuriyet altını⁽¹⁾ - Cumhuriyet gold⁽¹⁾			
En az - Minimum	465,75	622,50	551,75
En çok - Maximum	693,40	672,25	641,25
Ortalama - Average	574,11	646,92	585,83
Külçe altını⁽²⁾ - Ingot gold⁽²⁾			
En az - Minimum	68,33	92,92	80,32
En çok - Maximum	102,70	101,72	95,33
Ortalama - Average	85,31	96,77	86,41

Kaynak: T.C. Merkez Bankası

Source: Central Bank of Turkey

Not. Borsa dışı serbest fiyatlardır.

Note. Data represents free market prices.

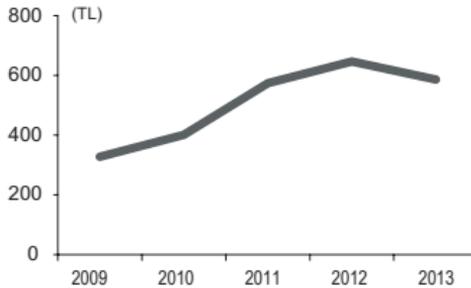
(1) 916 2/3 ayarında ve 7.21657 gram veznindedir.

(1) Weight is 7.21657 grams and standard of fineness is 916 2/3.

(2) Bir gramın fiyatıdır.

(2) Price of 1 gram.

**Cumhuriyet altını - Cumhuriyet gold
(Ortalama - Average)**

19.3 Döviz kurları, 2011-2013

Exchange rates, 2011-2013

(TL/YP - TL/FX)

	2011	2012	2013
Avrupa Para Birimi - Euro			
Alış - Buying	2,45920	2,35170	2,9365
Satış - Selling	2,47110	2,36300	2,9418
ABD Doları - US Dollar			
Alış - Buying	1,90650	1,78260	2,1343
Satış - Selling	1,90650	1,79120	2,1381
Avustralya Doları - Australian Dollar			
Alış - Buying	1,91700	1,84770	1,8886
Satış - Selling	1,92950	1,85980	1,9009
Danimarka Kronu - Danish Krone			
Alış - Buying	0,33073	0,31518	0,39303
Satış - Selling	0,33236	0,31673	0,39496
İngiliz Sterlini - Pound Sterling			
Alış - Buying	2,93660	2,87080	3,5114
Satış - Selling	2,95190	2,88580	3,5297
İsveç Kronu - Swedish Krona			
Alış - Buying	0,27364	0,27219	0,32779
Satış - Selling	0,27649	0,27502	0,33118
İsviçre Fransı - Swiss Franc			
Alış - Buying	2,01480	1,94300	2,3899
Satış - Selling	2,02780	1,95550	2,4052
Japon Yeni⁽¹⁾ - Japanese Yen⁽¹⁾			
Alış - Buying	2,44650	2,06560	2,0231
Satış - Selling	2,46280	2,07930	2,0365
Kanada Doları - Canadian Dollar			
Alış - Buying	1,86280	1,79190	1,9898
Satış - Selling	1,87120	1,80000	1,9988
Kuveyt Dinarı - Kuwaiti Dinar			
Alış - Buying	6,78190	6,27810	7,5182
Satış - Selling	6,87120	6,36080	7,6166
Norveç Kronu - Norwegian Krone			
Alış - Buying	0,31580	0,31839	0,34759
Satış - Selling	0,31793	0,32054	0,34993
S. Arabistan Riyalı - S. Arabian Riyal			
Alış - Buying	0,50991	0,47672	0,56906
Satış - Selling	0,51083	0,47758	0,57009

Kaynak: T.C. Merkez Bankası

Source: Central Bank of Turkey

Not. Dönem sonu.

Note. End of period.

(1) 100 Japon Yeni olarak verilmiştir.

(1) Values are given as 100 Japanese Yen.

19.4 Parasal sektör analitik bilançosu, 2012-2013

Monetary sector analytical balance sheet, 2012-2013

[M3 Para arzı ve karşılık kalemleri - M3 money supply and counterpart items]

(Bin TL - Thousand TRY)

	2012	2013*
Karşılık kalemleri - Counterpart items		
Toplam - Total	783 455 098	948 677 215
1 Dış varlıklar - Foreign assets (net)	42 715 887	- 3 857 404
2 Yurtiçi krediler - Domestic credits	983 558 890	1 233 105 349
3 Diğer kalemler⁽¹⁾ - Other items (net)⁽¹⁾	- 242 819 679	- 280 570 730
Para arzları - Money supply		
1 M1	179 934 552	229 376 297
1.1 Bankalar dışındaki para - Currency outside banks	53 069 688	66 225 433
1.2 Vadesiz mevduat (TL) - Demand deposits (TRY)	73 827 984	99 664 892
1.3 Vadesiz mevduat (YP) - Demand deposits (FX)	53 036 879	63 485 971
2 M2	743 043 393	908 010 896
2.1 Vadeli mevduat (TL) - Time deposits (TRY)	400 831 434	457 160 343
2.2 Vadeli mevduat (YP) - Time deposits (FX)	162 277 407	221 474 256
3 M3	783 455 098	948 677 215
3.1 Repo işlemlerinden sağlanan fonlar		
Funds received from repo transactions	4 765 647	5 877 765
3.2 Para piyasası fonları (B tipi likit fonlar)		
Money market funds (B type liquid funds)	17 153 718	10 256 661
3.3 İhraç edilen menkul kıymetler⁽²⁾		
Debt securities issued ⁽²⁾	18 492 329	24 531 889

Not. Bu tablodaki Para arzı karşılık kalemleri parasal durumdaki karşılık kalemlerinden farklılık göstermektedir. Bunun nedeni resmi para arzı tanımlarına giren pek çok kalemin parasal durumda farklı bölümde kaydedilmesidir. Bu değerlendirme farklılığı nedeni ile parasal durumdaki parasal büyüklükler ile resmi para arzları ve karşılık kalemleri farklı olmaktadır.

Note. The money supply counterpart items in this table are different from those in monetary survey. The reason is that the items included in the official money supply definitions are categorised in different sections of the monetary survey. Consequently, monetary survey aggregates are slightly different from the official money supply and counterpart items.

(1) 2009 Eylül ayına kadar "Diğer kalemler (net)" içerisinde izlenmekte olan "SDR tahsisatı", bu tarihten itibaren "Dış yükümlülükler" altında sınıflandırılmaya başlanmıştır.

(1) "SDR allocation" followed under "Other items (net)" until September 2009, is started to be classified as "Foreign liabilities" since then.

(2) 2010 yılı Aralık ayından itibaren yayımlanmaya başlanmıştır.

(2) It is started to be disseminated beginning from December 2010.

20.1 İl Özel İdareleri ve belediyeler bütçe gerçekleştirmeleri, 2011-2013
Special Provincial Administrations and municipalities budget
realizations, 2011-2013

(Bin TL - Thousand TL)

	2011	2012	2013
İl Özel İdareleri			
Special Provincial Administrations			
Harcamalar - Expenditures	10 216 828	11 517 481	14 973 608
Gelirler - Revenues	11 678 259	12 440 479	15 835 022
Bütçe dengesi - Budget balance	1 461 431	922 998	861 414
Belediyeler - Municipalities			
Harcamalar - Expenditures	41 132 755	46 988 113	59 964 440
Gelirler - Revenues	40 740 227	45 131 525	53 931 284
Bütçe dengesi - Budget balance	-392 528	-1 856 588	-6 033 156

Kaynak: Maliye Bakanlığı, Muhasebat Genel Müdürlüğü

Source: Ministry of Finance, General Directorate of Public Accounts

20.2 Merkezi Yönetim bütçe gerçekleştirmeleri, 2011-2013
Realization of Central Government budget, 2011-2013

(Bin TL - Thousand TL)

	2011	2012	2013
Harcamalar - Expenditures	314 606 792	361 886 686	407 889 625
Gelirler - Revenues	296 823 602	332 474 895	389 440 772
Bütçe dengesi - Budget balance	-17 783 190	-29 411 791	-18 448 853
Faiz dışı bütçe dengesi			
Balance excluding interest expenditures	24 448 368	19 004 256	31 537 197

Kaynak: Maliye Bakanlığı, Muhasebat Genel Müdürlüğü

Source: Ministry of Finance, General Directorate of Public Accounts

20.3 Türkiye brüt dış borç stoku, 2011-2013

Gross external debt of Turkey, 2011-2013

(Milyon \$ - Million \$)

	2011	2012	2013
Türkiye brüt dış borç stoku			
Gross external debt of Turkey	303 884	338 309	388 243
Borçlu dağılımı - By borrower			
Kısa vadeli borçlar - Short term	81 841	100 540	129 107
Kamu - Public sector	7 013	11 040	17 605
TCMB - CBRT	1 239	1 036	833
Özel - Private sector	73 589	88 464	110 669
Uzun vadeli borçlar - Long term	222 043	237 769	259 136
Kamu - Public sector	87 268	92 983	98 371
TCMB - CBRT	8 095	6 052	4 401
Özel - Private sector	126 681	138 734	156 364
Alacaklı dağılımı - By lender			
Kısa vadeli borçlar - Short term	81 841	100 540	129 107
Özel alacaklılar - Private creditors	81 841	100 540	129 107
Resmi alacaklılar - Official creditors	0	0	0
Uzun vadeli borçlar - Long term	222 043	237 769	259 136
Özel alacaklılar - Private creditors	127 762	128 168	133 610
Resmi alacaklılar - Official creditors	43 751	44 577	46 220
Tahvil⁽¹⁾ - Bonds⁽¹⁾	50 531	65 024	79 306

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı, Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğü

Source: Undersecretariat of Treasury, General Directorate of Public Finance

(1) Yurt dışına ihraç edilen senetlerin ilk ihraç bilgilerine göre alacaklı sınıflaması "parasal kuruluşlar"dır.

(1) The lender class of all bonds issued in foreign markets is "financial institutions" according to the primary market issuance.

20.4 Merkezi Yönetim iç borç stoku, 2011-2013

Central Government domestic debt stock, 2011-2013

(Milyon TL - Million TL)

	2011	2012	2013
Toplam - Total	368 778	386 542	403 007
Tahviller - Bonds	368 778	382 858	403 007
Hazine bonoları - Treasury bills	0	3 684	0

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı, Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğü

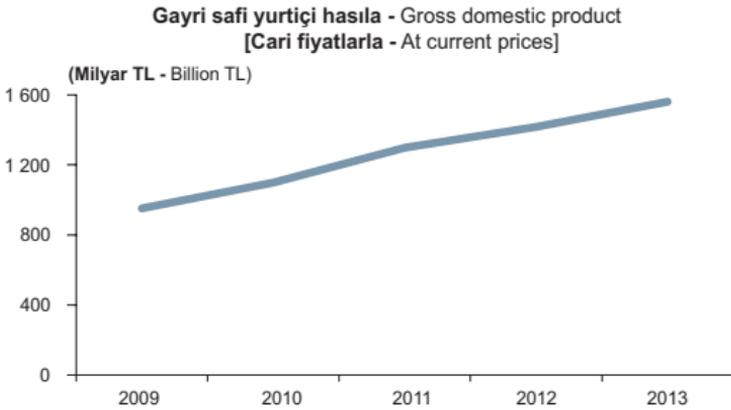
Source: Undersecretariat of Treasury, General Directorate of Public Finance

21.1 Gayri safi yurtiçi hasıla, 2011-2013

Gross domestic product, 2011-2013

	2011	2012	2013
Cari fiyatlarla (Milyon TL)			
At current prices (Million TL)	1 297 713	1 416 798	1 561 510
Gelişme hızı - Growth rate (%)	18,1	9,2	10,2
Cari fiyatlarla (Milyon \$)			
At current prices (Million \$)	773 980	786 283	820 012
Gelişme hızı - Growth rate (%)	5,8	1,6	4,3
Sabit fiyatlarla (Milyon TL)			
Constant prices (Million TL)	115 175	117 625	122 388
Gelişme hızı - Growth rate (%)	8,8	2,1	4,0

21.2 Cari fiyatlarla gayri safi yurtiçi hasıla, 2011-2013

Gross domestic product in current prices, 2011-2013

[İktisadi faaliyet kollarına göre temel fiyatlarla]

[By kind of economic activity in basic prices]

(Bin TL - Thousand TL)

	2011	2012	2013
Tarım, avcılık ve ormancılık			
Agriculture, hunting and forestry	101 300 415	108 824 694	112 687 600
Balıkçılık - Fishing	2 334 837	2 865 402	3 261 824
Madencilik ve taşocakçılığı			
Mining and quarrying	19 132 941	21 200 360	21 889 461
İmalat sanayi - Manufacturing	210 674 183	221 198 988	240 842 095
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtım - Electricity, gas and water supply	28 767 958	32 486 122	36 114 288
İnşaat - Construction	57 751 314	62 156 828	68 929 507
Toptan ve perakende ticaret			
Wholesale and retail trade	155 908 297	169 667 149	189 281 152
Oteller, lokantalar - Hotels, restaurants	30 027 794	33 367 303	39 411 605
Ulaştırma, depolama, haberleşme			
Transport, storage, communication	175 665 163	198 558 562	216 437 866
Mali aracı kuruluşların faaliyetleri			
Financial intermediation	40 575 763	46 538 356	52 483 386
Konut sahipliği - Ownership and dwelling	129 264 974	138 321 259	149 472 957
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri			
Real estate, renting and business activities	60 939 380	70 691 507	80 974 040
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik - Public administration and defence; compulsory social security	52 248 858	60 931 338	65 980 449
Eğitim - Education	42 717 217	49 416 871	55 561 000
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler			
Health and social work	19 384 533	21 870 880	23 482 329
Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri - Other community, social and personal service activities	21 379 890	22 160 278	23 825 476
Ev içi personel çalıştıran hanehalkları			
Private household with employed persons	2 379 620	2 717 507	3 078 126
Sektörler toplamı - Sectoral total	1 150 453 139	1 262 973 403	1 383 713 160
Dolaylı ölçülen mali aracılık hiz.- Financial intermediation services indirectly measured	17 323 639	21 925 706	25 195 305
Vergi-sübvansiyon - Taxes-subsidies	164 583 710	175 750 793	202 992 160
GSYH (alıcı fiyatlarıyla)			
Gross domestic product (purchaser's price)	1 297 713 210	1 416 798 490	1 561 510 015

21.3 Sabit fiyatlarla gayri safi yurtiçi hasıla, 2011-2013

Gross domestic product in constant prices, 2011-2013

[İktisadi faaliyet kollarına ve 1998 temel fiyatlarına göre]

[By kind of economic activity at basic prices at 1998]

(Bin TL - Thousand TL)

	2011	2012	2013
Tarım, avcılık ve ormancılık			
Agriculture, hunting and forestry	10 303 391	10 619 526	10 948 976
Balıkçılık - Fishing	301 389	316 500	328 282
Madencilik ve taşocakçılığı			
Mining and quarrying	826 026	832 457	803 243
İmalat sanayi - Manufacturing	28 156 849	28 629 408	29 712 378
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı-Electricity, gas and water supply	2 376 320	2 460 432	2 495 033
İnşaat - Construction	6 688 257	6 726 224	7 202 169
Toptan ve perakende ticaret			
Wholesale and retail trade	14 988 441	14 988 105	15 718 460
Oteller, lokantalar - Hotels, restaurants	2 149 068	2 213 482	2 416 308
Ulaştırma, depolama, haberleşme			
Transport, storage, communication	17 039 210	17 564 379	18 134 375
Mali aracı kuruluşların faaliyetleri			
Financial intermediation	13 722 619	14 155 055	15 548 907
Konut sahipliği- Ownership and dwelling	5 202 722	5 291 284	5 373 194
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri			
Real estate, renting and business activities	4 267 187	4 547 424	4 847 660
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik - Public administration and defence; compulsory social security	3 338 781	3 455 713	3 604 324
Eğitim - Education	2 164 283	2 257 323	2 359 889
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler			
Health and social work	1 351 168	1 422 715	1 497 809
Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri - Other community, social and personal service activities	1 634 631	1 644 295	1 676 730
Ev içi personel çalıştıran hanehalkları			
Private household with employed persons	180 966	190 900	201 888
Sektörler toplamı - Sectoral total	114 691 307	117 315 223	122 869 626
Dolaylı ölçülen mali aracılık hiz.-Financial intermediation services indirectly measured	9 359 556	9 675 179	10 879 822
Vergi-sübvansiyon - Taxes-subsidies	9 842 973	9 984 977	10 398 662
GSYH (alıcı fiyatlarıyla)			
Gross domestic product (purchaser's price)	115 174 724	117 625 021	122 388 466

21.4 Kişi başına gayri safi yurtiçi hasıla, 2011-2013

Per capita gross domestic product, 2011-2013

	2011	2012	2013
Yıl ortası nüfus (Bin)⁽¹⁾			
Mid - year population (Thousand) ⁽¹⁾	74 224	75 176	76 055
Cari fiyatlarla			
In current prices			
TL	17 484	18 846	20 531
Büyüme hızı			
Growth rate (%)	16,4	7,8	8,9
\$	10 428	10 459	10 782
Büyüme hızı			
Growth rate (%)	17,1	4,4	0,4
Sabit (1998) fiyatlarla			
At (1998) prices			
TL	1 552	1 565	1 609
Büyüme hızı			
Growth rate (%)	7,2	0,8	2,8

(1)1986-2023 Yıl ortası nüfus tahminleri ve projeksiyonları kullanılmış ve kişi başına GSYH 1998 yılı itibariyle revize edilmiştir.

(1) Mid-year population estimations and projections, 1986-2023 have been used and GDP per capita was updated from 1998.

22.1 Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelire göre sıralı yüzde 20'lik gruplar itibarıyla eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirin dağılımı, 2010-2012

Distribution of annual equivalised household disposable incomes by quintiles ordered by equivalised household disposable income, 2010-2012 (TL)

	Yüzde 20'lik gruplar - Quintiles					
	Toplam	1. %20 ⁽¹⁾	2.%20	3.%20	4.%20	5.%20 ⁽¹⁾
	Total	1 st 20%(¹)	2 nd 20%	3 rd 20%	4 th 20%	5 th 20%(¹)
2010						
Yüzde - Percentage	100,0	5,8	10,6	15,3	21,9	46,4
Ortalama - Average	9 735	2 841	5 151	7 457	10 658	22 573
Medyan - Median	7 429	2 924	5 131	7 429	10 511	17 927
2011						
Yüzde - Percentage	100,0	5,8	10,6	15,2	21,7	46,7
Ortalama - Average	10 774	3 129	5 698	8 178	11 693	25 172
Medyan - Median	8 139	3 247	5 692	8 139	11 533	20 039
2012						
Yüzde - Percentage	100,0	5,9	10,6	15,3	21,7	46,6
Ortalama - Average	11 859	3 468	6 301	9 055	12 850	27 624
Medyan - Median	9 030	3 619	6 294	9 030	12 772	22 042
2010						
2011						
2012						
Gini katsayısı						
Gini coefficient	0,402		0,404		0,402	

Kaynak: TÜİK, 2010, 2011 ve 2012 Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması

Source: TurkStat, 2010, 2011 and 2012 Income and Living Conditions Survey

Not. Gelir referans dönemleri bir önceki takvim yılıdır.

Note. Reference periods of income information is the previous calendar year.

(1) Fertler eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak 5 gruba ayrıldığında; "ilk yüzde 20'lik grup" geliri en düşük olan grubu, "Son yüzde 20'lik grup" geliri en yüksek olan grubu tanımlamaktadır.

(1) When the individuals are listed from the least amount to the most amount by equivalised household disposable income and divided in 5 parts, the bottom income group is defined as "the first quintiles" and the top income group is defined as "the last quintiles".

22.2 Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirine göre sıralı yüzde 20'lik gruplar ve gelir türlerine göre yıllık gelirlerin oransal dağılımı (Dikey %), 2012

Quintiles ordered by equivalised household disposable income and proportional distribution of annual incomes by types of income (Vertical %), 2012

Gelir türleri Types of income	Yüzde 20'lik gruplar - Quintiles					
	Toplam Total	1.%20 ⁽¹⁾ 1 st 20% ⁽¹⁾	2.%20 2 nd 20%	3.%20 3 rd 20%	4.%20 4 th 20%	5.%20 ⁽¹⁾ 5 th 20% ⁽¹⁾
Toplam - Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Maaş-ücret - Wage and salary	46,5	31,3	42,7	44,8	47,1	48,9
Yevmiye - Casual	3,4	21,5	9,7	4,6	2,5	0,6
Müşebbis - Entrepreneurial	20,4	20,1	20,8	17,6	17,4	22,5
Tarım - Agricultural	6,8	12,5	10,8	8,0	6,6	5,2
Tarım dışı - Non-agricultural	13,6	7,5	9,9	9,6	10,7	17,2
Gayrimenkul - Rental income	3,5	1,1	1,2	1,7	2,6	5,1
Menkul kıymet-Property income	3,3	2,1	2,1	2,2	2,3	4,4
Sosyal transferler						
Social transfers	20,0	16,7	19,3	25,4	25,0	16,7
Emekli ve dul-yetim aylıkları						
Pensions, survivors' benefits	18,4	9,3	16,4	23,4	23,7	16,0
Diğer sosyal transferler						
Other social transfers	1,6	7,5	2,9	2,0	1,4	0,7
Hanelerarası transferler (Alınan)						
Inter-household transfers (Received)	2,7	6,0	3,7	3,5	2,9	1,8
Diğer gelirler⁽²⁾ - Other incomes⁽²⁾	0,2	1,2	0,5	0,3	0,2	0,0

Kaynak: TÜİK, 2012 Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması

Source: TurkStat, 2012 Income and Living Conditions Survey

Not.1. Gelir referans dönemleri bir önceki takvim yılıdır.

2. Toplam gelire izafi kira dahil değildir.

Note.1. Reference periods of income information is the previous calendar year.

2. Imputed rent is not included to total incomes.

(1) Fertler eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe

doğru sıralanarak 5 gruba ayrıldığında; "ilk yüzde 20'lik grup" geliri en düşük olan gruba, "son yüzde 20'lik grup" geliri en yüksek olan gruba tanımlanmaktadır.

(1) When the individuals are listed from the least amount to the most amount by equivalised household disposable income and divided in 5 parts, the bottom income group is defined as "the first quintiles" and the top income group is defined as "the last quintiles".

(2) 2009'dan itibaren "Diğer gelirler"e vergi iadesi geliri dahil değildir.

(2) Tax refund is not included in other incomes onwards 2009.

22.3 Hanehalkı fertlerinin esas işteki durumlarına göre yıllık ortalama esas iş gelirleri, 2011-2012

Average annual main job incomes of individuals by employment status at main job, 2011-2012

(TL)

	İşteki durum (ICSE)				
	Status in employment (ICSE)				
	Toplam	Ücretli, maaşlı Regular employee	Yevmiyeli Casual employee	İşveren Employer	Kendi hesabına Self employed
	2011				
Türkiye - Turkey	14 159	14 904	5 420	33 465	10 980
Erkek - Males	14 899	15 355	6 168	33 917	11 970
Kadın - Females	11 355	13 488	2 652	27 123	5 628
Kır - Rural					
Erkek - Males	11 429	12 491	4 897	25 470	10 946
Kadın - Females	7 087	10 748	2 298	15 524	5 303
Kent - Urban					
Erkek - Males	16 344	15 894	6 882	36 015	13 588
Kadın - Females	12 467	13 826	2 869	30 912	5 960
	2012				
Türkiye - Turkey	15 157	15 928	5 861	35 680	11 834
Erkek - Males	15 962	16 478	6 669	35 671	12 959
Kadın - Females	12 363	14 328	3 126	35 781	6 179
Kır - Rural					
Erkek - Males	12 261	13 413	5 542	27 748	11 964
Kadın - Females	7 128	10 524	2 592	19 648	4 910
Kent - Urban					
Erkek - Males	17 532	17 094	7 497	37 472	14 518
Kadın - Females	13 766	14 879	3 454	38 115	7 443

Kaynak: TÜİK, 2011 ve 2012 Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması

Source: TurkStat, 2011 and 2012 Income and Living Conditions Survey

Not. Gelir referans dönemleri bir önceki takvim yılıdır.

Note. Reference periods of income information is the previous calendar year.

22.4 Gelire dayalı görece yoksulluk sınırlarına göre yoksul sayıları, yoksulluk oranı ve yoksulluk açığı, 2010-2012

Number of poors, poverty rate and poverty gap by relative poverty thresholds based on income, 2010-2012

Yoksulluk riski Risk of poverty	Yoksulluk sınırı Poverty threshold (TL)			Yoksul sayısı Number of poors (Bin kişi - Thousand)		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
%40 - 40%	2 972	3 255	3 611	7 355	7 288	7 344
%50 - 50%	3 714	4 069	4 515	12 025	11 670	11 998
%60 - 60%	4 457	4 883	5 418	16 963	16 569	16 741
%70 - 70%	5 200	5 697	6 320	21 816	21 730	22 252
Yoksulluk oranı Poverty rate (%)	Yoksulluk oranı Poverty rate (%)			Yoksulluk açığı ⁽¹⁾ Poverty gap ⁽¹⁾		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
%40 - 40%	10,3	10,1	10,0	24,0	25,4	23,7
%50 - 50%	16,9	16,1	16,3	26,6	26,3	26,9
%60 - 60%	23,8	22,9	22,7	28,7	29,2	29,2
%70 - 70%	30,6	30,0	30,2	31,9	31,0	31,2

Kaynak: TÜİK, 2010, 2011 ve 2012 Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması

Source: TurkStat, 2010, 2011 and 2012 Income and Living Conditions Survey

Not. Gelir referans dönemleri bir önceki takvim yılıdır.

Note. Reference periods of income information is the previous calendar year.

(1) Yoksulluk açığı, yoksulluğun derecesi hakkında bilgi verir. Yoksulluk

açığının 100'e yaklaşması, yoksulluğun derecesinin çok fazla olduğunu, küçülmesi ise yoksulluk risk derecelerinin daha az olduğunu ifade etmektedir.

(1) Poverty gap ratio informs about poverty level. It represents the severity of poverty is too much if it approaches to "100" and it represents the poverty risk degree is lower if it reduces.

Yoksulluk açığı = ((Yoksulluk sınırı - Yoksulların EFB medyan geliri) / Yoksulluk sınırı) * 100 formülüne göre hesaplanmıştır.

Poverty gap is calculated as this formula:

Poverty gap = ((Poverty threshold - Median income of poors by EII) / Poverty threshold) * 100

23.1 Hanehalkı büyüklüğüne göre tüketim harcamasının dağılımı 2011-2012

Distribution of consumption expenditures by household size 2011-2012

(Aylık ortalama - Monthly average)

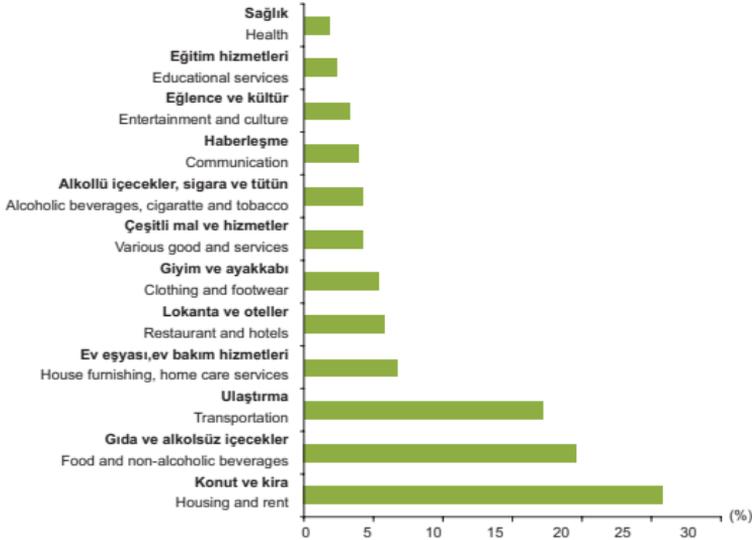
Hanehalkı büyüklüğü	Toplam tüketim harcaması		
	Total consumption expenditure (%)		
Household size	Türkiye - Turkey	Kent - Urban	Kır - Rural
	2011		
Toplam - Total	100,0	100,0	100,0
1	3,8	3,9	3,5
2	17,6	17,2	19,1
3	24,7	26,5	18,4
4	27,8	29,4	22,1
5	13,3	12,8	15,2
6	6,2	5,2	9,7
7	2,6	2,2	4,0
8	1,7	1,4	2,5
9	1,0	0,6	2,3
10+	1,4	0,9	3,3
	2012		
Toplam - Total	100,0	100,0	100,0
1	4,3	4,2	4,8
2	16,8	15,9	19,7
3	25,6	27,2	20,0
4	28,5	30,3	22,4
5	12,5	12,4	12,8
6	6,0	5,3	8,3
7	2,6	2,0	4,5
8	1,5	1,3	2,2
9	0,6	0,5	1,3
10+	1,5	0,8	4,1

23.2 Toplam hanehalkı tüketim harcamasının türlerine göre dağılımı, Türkiye, 2011-2012

Household consumption expenditure by types of expenditure, Turkey
2011-2012 (Aylık ortalama - Monthly average)

Tüketim harcaması türleri Types of consumption expenditures	2011	2012
Hanehalkı sayısı (Bin) - Number of household (Thousand)	19 312	20 051
Toplam - Total	100,0	100,0
(%)		
Gıda ve alkolsüz içecekler Food and non-alcoholic beverages	20,7	19,6
Alkollü içecekler, sigara ve tütün Alcoholic beverages, cigarette and tobacco	4,1	4,2
Giyim ve ayakkabı - Clothing and footwear	5,2	5,4
Konut ve kira - Housing and rent	25,8	25,8
Ev eşyası, ev bakım hizmetleri House furnishing, home care services	6,4	6,7
Sağlık - Health	1,9	1,8
Ulaştırma - Transportation	17,2	17,2
Haberleşme - Communication	4,0	3,9
Eğlence ve kültür - Entertainment and culture	2,7	3,2
Eğitim - Education	2,0	2,3
Lokanta ve oteller - Restaurant and hotels	5,7	5,8
Çeşitli mal ve hizmetler - Various good and services	4,3	4,2

Türlerine göre aylık ortalama tüketim harcamalarının oransal dağılımı
Percentage of distribution of monthly average consumption expenditures
2012

23.3 Gelire göre sıralı %20'lik gruplar ayırımında hanehalkı tüketim harcamasının dağılımı, Türkiye, 2012

Distribution of consumption expenditures by quintiles ordered by income, Turkey, 2012

(Aylık ortalama - Monthly average)

Tüketim harcaması türü Types of consumption expenditures	Toplam Total	Gelir grubu - Income quintiles (%)				
		1.%20 1 st 20%	2.%20 2 nd 20%	3.%20 3 rd 20%	4.%20 4 th 20%	5.%20 5 th 20%
Türkiye - Turkey	100,0	8,7	13,5	17,8	22,2	37,8
Gıda ve alkolsüz içecekler - Food and non-alcoholic beverages	100,0	12,9	16,9	19,9	22,6	27,7
Alkollü içecekler, sigara ve tütün Alcoholic beverages, cigarette and tobacco	100,0	10,3	16,6	21,3	23,3	28,5
Giyim ve ayakkabı Clothing and footwear	100,0	7,0	11,1	17,6	23,1	41,3
Konut ve kira Housing and rent	100,0	11,3	16,0	19,2	21,7	31,8
Ev eşyası, ev bakım hizmetleri House furnishing, home care services	100,0	7,5	11,6	17,4	22,3	41,2
Sağlık - Health	100,0	9,0	12,8	16,3	20,9	41,0
Ulaştırma Transportation	100,0	4,6	10,1	15,0	22,3	48,0
Haberleşme Communication	100,0	6,7	12,6	18,0	24,7	38,1
Eğlence ve kültür Entertainment and culture	100,0	4,2	8,7	15,0	21,8	50,4
Eğitim - Education	100,0	2,3	5,6	9,0	16,3	66,8
Lokanta ve oteller Restaurants and hotels	100,0	5,3	10,9	16,1	22,5	45,2
Çeşitli mal ve hizmetler Various goods and services	100,0	6,6	12,5	17,0	21,9	42,1

23.4 Tüketim harcamasına göre sıralı %20'lik hanehalkı tüketim harcamasının dağılımı, 2012

Distribution of consumption expenditures by quintiles ordered by household consumption expenditures, 2012

(Aylık ortalama - Monthly average)

Tüketim harcaması türü Types of consumption expenditures	Toplam Total	Harcama grubu - Expenditure groups (%)				
		1.%20 1 st 20%	2.%20 2 nd 20%	3.%20 3 rd 20%	4.%20 4 th 20%	5.%20 5 th 20%
COICOP						
Türkiye - Turkey	100,0	6,7	11,6	15,9	22,0	43,7
Gıda ve alkolsüz içecekler - Food and non-alcoholic beverages	100,0	10,8	15,9	19,5	23,7	30,2
Alkollü içecekler, sigara ve tütün Alcoholic beverages, cigarette and tobacco	100,0	7,9	15,3	21,3	25,4	30,2
Giyim ve ayakkabı Clothing and footwear	100,0	4,0	8,4	14,4	24,1	49,1
Konut ve kira Housing and rent	100,0	10,1	15,6	19,1	22,8	32,5
Ev eşyası, ev bakım hizmetleri House furnishing, home care services	100,0	4,3	9,2	14,1	23,4	49,0
Sağlık - Health	100,0	6,2	9,7	15,4	21,0	47,7
Ulaştırma Transportation	100,0	2,2	5,7	9,4	16,8	65,9
Haberleşme Communication	100,0	5,7	11,7	17,5	25,3	39,7
Eğlence ve kültür Entertainment and culture	100,0	1,9	5,9	11,0	21,1	60,1
Eğitim - Education	100,0	1,3	4,2	8,5	16,7	69,3
Lokanta ve oteller Restaurants and hotels	100,0	3,9	10,4	16,0	24,5	45,2
Çeşitli mal ve hizmetler Various goods and services	100,0	3,6	7,6	12,0	20,7	56,1

24.1 Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel güven endeksleri ve alt endeksler, 2013

Seasonally adjusted sectoral confidence indices and sub-indices, 2013

	Yıllık ortalama Yearly average
Hizmet sektörü güven endeksi	
Services confidence index	103,61
Son 3 ayda iş durumu	
Business situation over the past 3 months	97,66
Son 3 ayda hizmetlere olan talep	
Demand (turnover) over the past 3 months	96,62
Gelecek 3 ayda hizmetlere olan talep beklentisi	
Demand (turnover) over the next 3 months	116,57
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	
Retail trade confidence index	105,80
Son 3 ayda iş hacmi (satışlar)	
Business activity (sales) over the past 3 months	98,62
Mevcut mal stok seviyesi⁽¹⁾ - Current volume of stock⁽¹⁾	99,74
Gelecek 3 ayda iş hacmi (satışlar) beklentisi	
Business activity (sales) over the next 3 months	119,10
İnşaat sektörü güven endeksi -Construction confidence index	
Alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi	84,13
Current overall order books	
Gelecek 3 ayda toplam çalışan sayısı beklentisi	68,69
Total employment over the next 3 months	99,57

Not. Mayıs 2014 sonuçlarıdır.

Note. May 2014 results.

(1) Mevcut mal stok seviyesi yayılma endeksinin artışı stok azalışını, azalışı ise stok artışını göstermektedir.

(1) The increase in the volume of stock index indicates the decrease of volume of stock, the decrease in the index indicates the increase of volume of stock.

24.2 Tüketici güven endeksi ve bir önceki aya göre değişim oranı, 2011-2013

Consumer confidence index and percentage change over the previous month, 2011-2013

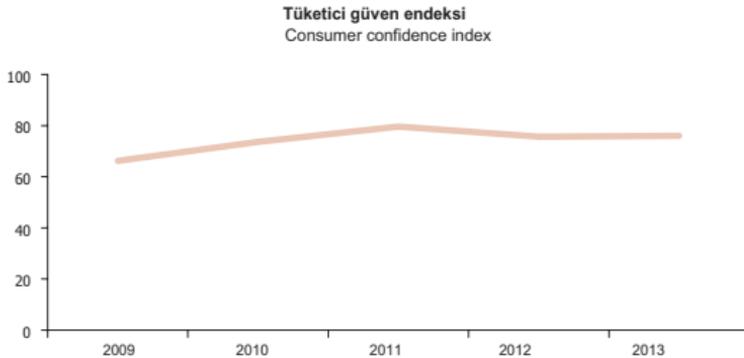
(%)

	Tüketici güven endeksi bir önceki aya göre değişim oranı Consumer confidence index and percentage change over the previous month					
	Tüketici güven endeksi Consumer confidence index			Tüketici güven endeksi bir önceki aya göre değişim oranı Consumer confidence index and percentage change over the previous month		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Yıllık ortalama						
Yearly average	79,62	75,64	76,04	-	-	-
Ocak - January	78,06	79,03	75,79	0,4	0,3	3,0
Şubat - February	80,34	79,65	76,66	2,9	0,8	1,2
Mart - March	80,18	79,34	74,91	-0,2	-0,4	-2,3
Nisan - April	80,24	75,75	75,62	0,1	-4,5	0,9
Mayıs - May	79,63	78,11	77,46	-0,8	3,1	2,4
Haziran - June	83,19	76,76	76,23	4,5	-1,7	-1,6
Temmuz - July	81,61	77,01	78,47	-1,9	0,3	2,9
Ağustos - August	78,52	74,33	77,18	-3,8	-3,5	-1,6
Eylül - September	80,47	72,12	72,11	2,5	-3,0	-6,6
Ekim - October	76,51	69,34	75,54	-4,9	-3,8	4,8
Kasım - November	77,82	72,60	77,50	1,7	4,7	2,6
Aralık - December	78,82	73,59	74,97	1,3	1,4	-3,3

Not. 2009-2011 dönemi için modele dayalı yaklaşımla geriye çekme yöntemi uygulanmıştır. 2012 yılından itibaren değerler anket sonuçlarıdır.

Note. It is applied backcasting method with model-based approach for 2009-2011 period.

Values since 2012 are survey results.

24.3 Tüketici güven endeksi ve alt endeksleri, 2013

	Yıllık ortalama Yearly average	Ocak January	Şubat February
Tüketici güven endeksi			
Consumer confidence index	76,04	75,79	76,66
Hanenin maddi durum beklentisi			
Financial situation expectation of household	92,23	91,82	90,86
Genel ekonomik durum beklentisi			
General economic situation expectation	101,43	97,41	99,05
İşsiz sayısı beklentisi⁽¹⁾			
Number of people unemployed expectation ⁽¹⁾	85,99	90,98	91,62
Tasarruf etme ihtimali			
The probability of saving	24,50	22,93	25,12
		Temmuz July	Ağustos August
Tüketici güven endeksi			
Consumer confidence index		78,47	77,18
Hanenin maddi durum beklentisi			
Financial situation expectation of household		94,32	93,14
Genel ekonomik durum beklentisi			
General economic situation expectation		105,07	102,99
İşsiz sayısı beklentisi⁽¹⁾			
Number of people unemployed expectation ⁽¹⁾		85,74	86,80
Tasarruf etme ihtimali			
The probability of saving		28,75	25,77

Not. Beklentiler gelecek 12 aylık dönem için sorgulanmaktadır.

(1) İşsiz sayısı beklentisi endeksinin artması işsiz sayısı beklentisinde azalışı, azalması ise işsiz sayısı beklentisinde artışı göstermektedir.

24.3 Consumer confidence index and sub-indices, 2013

Mart March	Nisan April	Mayıs May	Haziran June
74,91	75,62	77,46	76,23
90,79	91,11	94,43	92,45
98,05	101,27	104,74	101,97
85,94	87,36	85,41	84,06
24,87	22,75	25,27	26,44
Eylül September	Ekim October	Kasım November	Aralık December
72,11	75,54	77,50	74,97
90,32	92,23	92,91	92,43
95,81	101,57	107,30	101,89
82,20	84,04	85,92	81,76
20,12	24,32	23,88	23,81

Note. Expectations are examined over the next twelve months.

- (1) The increase in number of people unemployed expectation index indicates the decrease of number of people unemployed expectation, decrease in number of people unemployed expectation index indicates the increase of number of people unemployed expectation.

25.1 Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış saatlik işgücü maliyeti endeksi, 2011-2013

Seasonally and calendar adjusted hourly labour cost index,
2011-2013 (2010=100)

Ekonomik faaliyet - Economic activity			
NACE Rev.2	2011	2012	2013
(B-N) Toplam - Total	109,15	120,55	135,58
(B-E) Sanayi - Industry	108,33	118,55	130,35
(F) İnşaat - Construction	112,98	120,93	139,11
(G-N) Hizmet - Services	108,99	121,49	138,77

25.2 Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış saatlik kazanç endeksi, 2011-2013

Seasonally and calendar adjusted hourly earnings index,
2011-2013 (2010=100)

Ekonomik faaliyet - Economic activity			
NACE Rev.2	2011	2012	2013
(B-N) Toplam - Total	109,22	120,54	134,85
(B-E) Sanayi - Industry	108,80	118,78	129,96
(F) İnşaat - Construction	113,00	120,95	138,72
(G-N) Hizmet - Services	108,94	121,42	137,61

25.3 Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış saatlik kazanç dışı işgücü maliyeti endeksi, 2011-2013

Seasonally and calendar adjusted hourly labour cost excluding
earnings index, 2011-2013 (2010=100)

Ekonomik faaliyet - Economic activity			
NACE Rev.2	2011	2012	2013
(B-N) Toplam - Total	108,47	120,24	138,98
(B-E) Sanayi - Industry	107,10	118,42	131,08
(F) İnşaat - Construction	112,89	120,88	140,79
(G-N) Hizmet - Services	109,18	121,77	144,46

25.4 Aylık ortalama işgücü maliyeti, 2012

Monthly average labour cost, 2012

	(TL)
Ekonomik faaliyet	
Economic activity	
NACE Rev.2	
Toplam - Total	2 680
B Madencilik ve taşocaklığı	
Mining and quarrying	3 455
C İmalat - Manufacturing	2 356
D Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	5 546
E Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	3 777
F İnşaat - Construction	1 874
G Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	
	2 121
H Ulaştırma ve depolama - Transportation and storage	2 524
I Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	
Accommodation and food service activities	1 907
J Bilgi ve iletişim - Information and communication	6 032
K Finans ve sigorta faaliyetleri	
Financial and insurance activities	6 418
L Gayrimenkul faaliyetleri - Real estate activities	2 831
M Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	
Professional, scientific and technical activities	4 481
N İdari ve destek hizmet faaliyetleri	
Administrative and support service activities	1 716
P Eğitim - Education	2 914
Q İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	
Human health and social work activities	3 541
R Kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor	
Arts, entertainment and recreation	3 253
S Diğer hizmet faaliyetleri - Other service activities	2 438

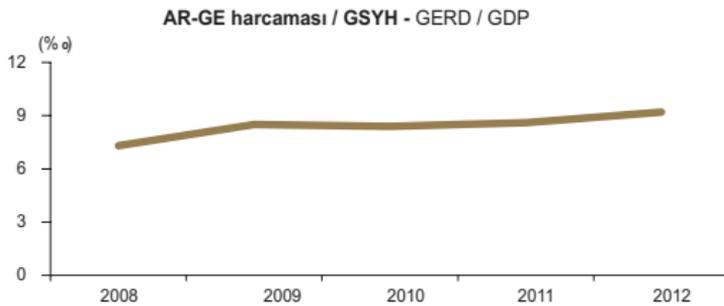
26.1 Gayri safi yurtiçi AR-GE harcaması, 2010-2012

Gross domestic expenditures on R&D, 2010-2012

	2010	2011	2012
Gayri safi yurtiçi AR-GE harcaması			
Gross domestic expenditure on R&D (GERD)			
Cari fiyatlarla (Milyon TL)			
In current prices (Million TL)	9 268	11 154	13 062
Ticari - Business enterprises	3 943	4 817	5 891
Kamu - Government	1 061	1 264	1 437
Yükseköğretim - Higher education	4 264	5 073	5 734
Satınalma gücü paritesi ile (Milyon ABD \$)			
Purchasing power parity (Million US \$)	9 359	11 101	12 518
Dolar (Milyon ABD \$)⁽¹⁾			
US Dollar (Million US \$) ⁽¹⁾	6 171	6 653	7 249
Gayri safi yurtiçi AR-GE harcaması / GSYH			
GERD / GDP (%o)	8,4	8,6	9,2

(1) İthalat ağırlıklı ortalama dolar kuru.

(1) Import weighted average exchange rate (US \$).

26.2 Hanelerde bilişim teknolojileri bulunma oranı, 2013

Availability of ICT equipments in households, 2013

(%)

	İnternete bağlı araçlara	
	Bilişim teknolojilerine sahip olan hane oranı	Proportion of households having ICT equipments
		İnternete bağlı araçlara sahip olan hane oranı
		Proportion of households having equipments for Internet access
Masaüstü bilgisayar (PC)		
Desktop computer	30,5	21,8
Taşınabilir bilgisayar (Dizüstü, tablet vb.)		
Portable computer (Laptop, tablet PC)	33,2	25,6
Cep telefonu - Mobile phone	93,7	29,9
İnternete bağlanabilen TV		
Smart TV	7,3	2,9
Oyun konsolu (Playstation vb.)		
Games console	5,0	1,0

26.3 Cinsiyete göre bilgisayar ve internet kullanım oranları, 2013

Proportion of computer and internet use by gender, 2013

(%)

	Bilgisayar - Computer			İnternet - Internet		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
	Total	Males	Females	Total	Males	Females
Bilgisayar ve İnternet kullanıcıları - Computer and Internet users						
	49,9	60,2	39,8	48,9	59,3	38,7
Son üç ay içerisinde (Ocak-Mart)						
Within the last three months (January-March)	44,3	54,4	34,4	43,2	53,1	33,4
Üç ay ile bir yıl arasında						
Between 3 months and a year ago	2,6	2,8	2,3	3,1	3,5	2,6
Bir yıldan çok oldu						
More than one year	3,0	3,0	3,1	2,7	2,7	2,6
Hiç kullanmadı						
Never used it	50,1	39,8	60,2	51,1	40,7	61,3

26.4 Son üç ay içinde (Ocak-Mart) bilgisayar ve internet kullanımı, 2013

Individuals using the computer and Internet in the last 3 months

(January-March), 2013

(%)

	Bilgisayar kullanan		İnternet kullanan	
	Computer use		Internet use	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
	Males	Females	Males	Females
Yaş grubu - Age group				
16-24	82,0	59,5	80,1	57,5
25-34	70,0	49,1	69,1	48,4
35-44	58,2	35,6	56,7	34,4
45-54	36,2	15,9	34,7	15,1
55-64	18,2	5,8	16,8	5,7
65-74	7,8	1,7	7,5	1,5
Eğitim durumu - Education level				
Bir okul bitirmedir				
Literate without a diploma	6,8	1,9	6,1	1,5
İlkokul - Primary school	24,0	14,2	22,5	13,4
İlköğretim/Ortaokul ve dengi				
Secondary and vocational secondary school	67,3	53,3	65,9	50,7
Lise ve dengi - High and vocational				
high school	78,2	72,5	76,5	71,6
Yüksekokul, fakülte ve daha üstü				
Higher education	92,6	92,1	91,9	91,4
İşgücüne dahil olanlar - Labour force status	59,2	58,2	57,9	57,2
Ücretli, maaşlı, yevmiyeli				
Regular or casual employee	67,2	74,7	65,6	73,4
İşveren - Employer	77,7	80,1	78,5	80,1
Kendi hesabına çalışan - Self employed	34,3	38,8	33,3	38,3
Ücretsiz aile işçisi - Unpaid family worker	48,7	7,9	48,8	7,5
İşsiz - Unemployed	51,0	72,5	49,7	71,5
İşgücüne dahil olmayanlar				
Not in labour force	41,9	26,8	40,3	25,8
Ev işleriyle meşgul - Houseworks	22,2	19,9	18,5	19,1
Emekli - Retired	18,0	27,0	16,9	26,1
Eğitim/öğretimine devam ediyor - Student	92,9	87,0	90,5	84,3
Ailevi ve kişisel nedenler - Private and				
family reasons	37,4	50,2	36,3	51,2
Özürlü veya hasta - Disabled	9,7	5,7	9,2	5,0

Not. İşgücü durumu için referans periyodu 25 - 31 Mart 2013 tarihleri arasındaki anketin uygulandığı dönemdir.

Note. Reference period for the labour force status is 25 - 31 March 2013.

26.5 Yenilikçi girişimler ve yenilik türleri, 2010-2012

Innovative enterprises and types of innovation activities, 2010-2012

NACE Rev.2

(%)

	Genel General	Sanayi Industry	Hizmet Services
Yenilikçi girişimler			
Innovative enterprises	48,5	49,8	50,3
Organizasyon ve/veya pazarlama yeniliği yapan - Organization and/or marketing innovator			
Organization and/or marketing innovator	43,7	44,4	42,9
Organizasyon yeniliği yapan			
Organization innovator	31,7	31,2	32,3
Pazarlama yeniliği yapan			
Marketing innovator	34,7	37,1	31,6
Ürün ve/veya süreç yeniliği yapan			
Product and/or process innovator	27,0	29,5	23,9
Ürün yeniliği yapan -Product innovator			
Product innovator	17,7	19,2	15,8
Süreç yeniliği yapan -Process innovator			
Process innovator	20,4	21,9	18,6
Yenilik faaliyeti sonuçsuz kalan			
Enterprises with abandoned innovation activities	3,7	3,9	3,4
Yenilik faaliyeti devam eden			
Enterprises with ongoing innovation activities	14,2	15,6	12,6

27.1 Genel mutluluk düzeyi, 2011-2013

General level of happiness, 2011-2013

	(%)		
	2011	2012	2013
Toplam - Total			
Çok mutlu - Very happy	8,5	8,5	9,6
Mutlu - Happy	53,6	52,5	49,5
Orta - Neither happy, nor unhappy	28,0	28,9	30,2
Mutsuz - Unhappy	8,0	8,3	8,2
Çok mutsuz - Very unhappy	1,9	1,8	2,6
Kadın - Females			
Çok mutlu - Very happy	9,2	9,1	10,1
Mutlu - Happy	55,3	53,7	51,8
Orta - Neither happy, nor unhappy	26,2	28,1	28,5
Mutsuz - Unhappy	7,3	7,2	7,3
Çok mutsuz - Very unhappy	2,0	1,9	2,4
Erkek - Males			
Çok mutlu - Very happy	7,8	7,9	9,1
Mutlu - Happy	51,6	51,2	47,0
Orta - Neither happy, nor unhappy	30,0	29,7	32,0
Mutsuz - Unhappy	8,8	9,5	9,1
Çok mutsuz - Very unhappy	1,8	1,8	2,8

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

27.2 Gelecekte umut düzeyi, 2011-2013

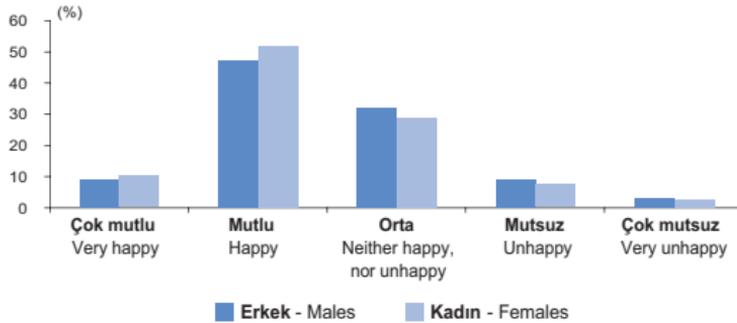
Level of hope, 2011-2013

(%)

	2011	2012	2013
Toplam - Total			
Çok umutlu - Very hopeful	7,0	6,8	6,5
Umutlu - Hopeful	68,2	69,8	70,6
Umutlu değil - Not hopeful	19,6	18,9	16,7
Hiç umutlu değil - Not hopeful at all	5,2	4,5	6,3
Kadın - Females			
Çok umutlu - Very hopeful	5,0	6,0	5,2
Umutlu - Hopeful	69,9	70,9	72,3
Umutlu değil - Not hopeful	20,3	18,7	16,6
Hiç umutlu değil - Not hopeful at all	4,8	4,4	5,9
Erkek - Males			
Çok umutlu - Very hopeful	9,2	7,6	7,8
Umutlu - Hopeful	66,4	68,7	68,8
Umutlu değil - Not hopeful	18,9	19,1	16,8
Hiç umutlu değil - Not hopeful at all	5,6	4,6	6,6

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

Genel mutluluk düzeyi - General level of happiness
2013

27.3 Memnuniyet, 2013
Satisfaction, 2013

(%)

	Memnun - Satisfied		Orta - Neither satisfied nor unsatisfied	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
	Males	Females	Males	Females
Genel sağlık durumundan				
From own health	78,7	65,7	10,9	16,3
İşten - From work	78,8	78,8	9,8	11,1
İşyeri ilişkilerinden				
From work relations	89,1	87,9	7,6	8,7
İşten elde edilen kazançtan				
From earning obtained from work	47,7	47,7	19,2	20,3
Evlilikten - From marriage	96,4	91,6	2,5	5,8
Akraba ilişkilerinden				
From relationships with relatives	83,3	87,4	9,2	7,2
Arkadaş ilişkilerinden				
From relationships with friends	90,5	92,2	6,5	5,1
Komşuluk ilişkilerinden				
From relationships with neighbors	85,5	88,3	8,7	7,0
			Memnun değil	
			Not satisfied	
			Erkek	Kadın
			Males	Females
Genel sağlık durumundan				
From own health			10,4	18,0
İşten - From work			11,4	10,1
İşyeri ilişkilerinden				
From work relations			3,3	3,5
İşten elde edilen kazançtan				
From earning obtained from work			33,1	31,9
Evlilikten - From marriage			1,1	2,7
Akraba ilişkilerinden				
From relationships with relatives			7,5	5,4
Arkadaş ilişkilerinden				
From relationships with friends			3,0	2,7
Komşuluk ilişkilerinden				
From relationships with neighbors			5,8	4,7

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

27.4 Kamu hizmetlerinden memnuniyet, 2013

Satisfaction from public services, 2013

	(%)			
	Memnun		Orta-Neither satisfied	
	Satisfied		nor unsatisfied	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
Males	Females	Males	Females	
Eğitim hizmetlerinden				
From educational services	67,9	71,4	13,4	13,6
Sosyal güvenlik kurumunun				
hizmetlerinden - From the services				
of social security institution	71,1	68,2	9,1	7,5
Sağlık hizmetlerinden				
From health services	73,7	75,6	10,7	10,5
Asayiş hizmetlerinden				
From public security services	76,4	82,4	9,9	9,1
Adli sistemin verdiği hizmetlerden				
From judicial services	55,9	49,7	7,6	5,5
Ulaştırma hizmetlerinden				
From transport services	76,0	76,8	8,4	7,7
	Memnun değil		Fikri yok	
	Not satisfied		No idea	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
	Males	Females	Males	Females
Eğitim hizmetlerinden				
From educational services	18,7	15,0	-	-
Sosyal güvenlik kurumunun				
hizmetlerinden - From the services				
of social security institution	11,7	7,5	8,2	16,7
Sağlık hizmetlerinden				
From health services	15,6	13,9	-	-
Asayiş hizmetlerinden				
From public security services	13,7	8,5	-	-
Adli sistemin verdiği hizmetlerden				
From judicial services	12,4	6,7	24,1	38,1
Ulaştırma hizmetlerinden				
From transport services	13,8	11,4	1,8	4,2

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

27.5 2014 yılından beklentiler

Expectations for year 2014

(%)

	Daha iyi olacak		Aynı olacak	
	Will be better		Will be the same	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
	Males	Females	Males	Females
Genel olarak hayata ilişkin beklentiler				
Expectations for life in general	35,3	32,3	38,7	39,7
Kişisel iş durumuna ilişkin				
Expectations for the personal work	31,3	26,9	46,8	49,2
Hanelerinin mali durumuna ilişkin				
Expectations for the financial conditions of the household	30,6	26,6	45,5	46,8
Türkiye'deki iş durumuna ilişkin				
Expectations for work conditions of Turkey	34,0	26,3	26,3	23,5
Türkiye'nin ekonomik durumuna ilişkin				
Expectations for the economic conditions of Turkey	39,3	28,8	24,9	23,2
	Daha kötü olacak		Fikri yok	
	Will be worse		No idea	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
	Males	Females	Males	Females
Genel olarak hayata ilişkin beklentiler				
Expectations for life in general	13,1	9,2	12,9	18,7
Kişisel iş durumuna ilişkin				
Expectations for the personal work	9,9	6,2	12,0	17,6
Hanelerinin mali durumuna ilişkin				
Expectations for the financial conditions of the household	12,8	9,4	11,2	17,2
Türkiye'deki iş durumuna ilişkin				
Expectations for work conditions of Turkey	26,3	22,9	13,4	27,3
Türkiye'nin ekonomik durumuna ilişkin				
Expectations for the economic conditions of Turkey	22,0	18,6	13,8	29,3

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey